

Duho vno življenje

MAREC 1976

LA VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES

660

Declaración Universal de los Derechos Humanos de las Naciones Unidas

Artículo 25. 1. Toda persona tiene derecho a un nivel de vida adecuado, que le asegure, así como a su familia, la salud y el bienestar, y, en especial, la alimentación, el vestido, la vivienda, la asistencia médica y los servicios sociales necesarios; tiene asimismo derecho a los seguros en caso de desempleo, enfermedad, viudez, invalidez, vejez u otros casos de pérdida de sus medios de subsistencia por circunstancias independientes de su voluntad.

2. La maternidad y la infancia tienen derecho a cuidados y asistencia especiales. Todos los niños, nacidos de matrimonio o fuera de matrimonio, tienen derecho a igual protección social.

Artículo 26. 1. Toda persona tiene derecho a la educación. La educación debe ser gratuita, al menos en lo concerniente a la instrucción elemental y fundamental. La instrucción elemental será obligatoria. La instrucción técnica y profesional habrá de ser generalizada; el acceso a los estudios superiores será igual para todos, en función de los méritos respectivos.

2. La educación tendrá por objeto el pleno desarrollo de la personalidad humana y el fortalecimiento del respeto a los derechos humanos y a las libertades fundamentales: favorecerá la comprensión, la tolerancia y la amistad entre todas las naciones y todos los grupos étnicos o religiosos, y promoverá el desarrollo de las actividades de las Naciones Unidas para el mantenimiento de la paz.

3. Los padres tendrán derecho preferente a escoger el tipo de educación que habrá de darse a sus hijos.

Artículo 27. 1. Toda persona tiene derecho a tomar parte libremente en la vida de la comunidad, a gozar de las artes y a participar en el progreso científico y en los beneficios que de él resulten.

2. Toda persona tiene derecho a la protección de los intereses morales y materiales que le pertenecen por razón de las producciones científicas, literarias o artísticas de que sea autora.

(Continuará)

Naša pot k Bogu

Večina naših bravcev najbrž ni imela sreče, da bi opravila duhovne vaje, da bi v njih poiskala Boga ter se z Njim pogovorila o Njem in svojem razmerju do Njega.

Od Boga smo in k Njemu se moramo vrniti, če hočemo doseči cilj svojega življenja. Toda po koliko ovinkih nas vodi ta pot! Včasih jo zgrešimo, včasih kar obstanemo, navadno pa ohranimo voljo, da bi nadaljevali pot, toda „duh je sicer voljan, a meso je slabo“ (Mt 26, 41).

Post je čas, da poiščemo trenutke samote in odpremo svoje duše Bogu; naj vanje posveti, da bomo spoznali, kako je z nami. Ne bojmo se slike svojega življenja, kakor jo bomo odkrili s pomočjo božje milosti! Kdo bo morda spoznal, da je čisto omrznil za Boga in svoje zveličanje. Svet ga je zmedel, preveč skrbi le za zemsko življenje. Temu velja Jezusov opomin: „O, da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir“ (Lk 19, 42).

Drugi bo ugotovil, da še opravlja svoje dolžnosti do Boga, a brez posebnega veselja; dela skoraj samo telo, a duše ni zraven. Skrbi za družino, a le preveč formalno, dela za druge morda v skupnosti, a bolj iz zadrege, srce je daleč od tega. Njemu kliče sv. Pavel: „Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je dan rešitve“ (2 Kor 6, 2).

Večina bo priznala, da imajo dobro voljo, da bi živeli kot dobri ljudje in verni kristjani, a premalo časa in resnosti posvetijo temu. Morda bodo še to priznali: za sebe bi še kako poskrbeli, le drugi jim uidejo iz skrbi. Tem pa Jezus reče: „Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnjuje“ (2 Kor 12, 9).

Obrnimo se k Bogu s prošnjo: Gospod, povej nam, kaj naj storimo!

A. O.

Križev pot prosečih

Vstop

O, Jezus! Bog! Marijin sin!
Razruši naših src ozkóst,
da skozi svet Te spremljamo
v ljubezen. Amen.

I

Obsodba

O, Jezus! Mir osvobojenih!
Tolaži vse, ki zakon, um in strast
jih krivo sodijo.

II

Začetek križeve poti

O, Jezus! Moč izmučenih!
Okrepi vse, ki vlačijo
s Teboj svoj križ v veliko noč.

III

Prvi padec

O, Jezus! Vzor premaganih!
Daj vsem, ki v borbi padejo,
zavest nepremagljivosti.

IV

Grenko srečanje

O, Jezus, čiste vdove sin!
Obišči nje, ki jokajo
od vseh ločitev bolečin.

V

Prisiljenec

O, Jezus! Luč osamljenih!
Razsvetli nje, ki skrito žge jih
enostavne službe trud.

VI

Prostovoljka

O, Jezus! Klic iščočih duš.
Potopi vanje svoj obraz,
da zopet v vseh Te srečajo.

VII

Drugi padec

O, Jezus! K tlom potrlih molk!
Naj križ s Teboj objamejo
z odrešujočo vdanostjo.

VIII
Ob poti

O, Jezus! Up obupanih!
Otroke našega rodu
pritegni h Srcu božjemu.

IX
Tretji padec

O, Jezus, čast ponižanih!
Naj vélikih stvari željni
pod Tvojim križem padajo.

X
Ropanje

O, Jezus! Last oropanih!
Navdihni bedne množice,
da molijo za lakodne.

XI
Križanje

O, Jezus! Čistost v mučenihi!
Naj vodi v borbi proti zlu
jih milost tvojih blaznih muk.

XII
Življenje in smrt

O, Jezus! Človek — Bog stvari!
Tako prav mene ljubiš Ti!
Naj zdaj priznam. Pomagaj mi!

XIII
Na pragu večnosti

O, Jezus, neminljivih cilj!
Naj vsi, ki v večnost stopajo,
vsaj kes pred Tvoj obraz neso.

XIV
Konec in začetek

O, Jezus! Silnost vernih src!
Naj čakajo Te z ruševin;
s temnav; z vrtincev zgodovin.

Sklepna molitev
Amen

O, Jezus! Marijin sin!
Za vso ljubezen: Hvala Ti!
Napolni um in strast krvi
in vice. Amen.

Pastirsko pismo za leto 1976

O KRŠČANSKI NEDELJI

Dragi verniki!

O katoliški Irski beremo v statistikah, da tam pride 90% vernikov k nedeljski maši. Na otoku Madagaskarju, kjer delujejo tudi slovenski misijonarji, pa naredo katoličani tudi 15 km ali celo več dolgo pot, da morejo biti pri nedeljski maši. V mnogih, od nekdanj krščanskih deželah pa dušni pastirji tožijo, da obisk nedeljske maše upada. Podobno bi mogli reči za mnoge župnije v naših krajih. Vzrok zato je med drugim tudi to, da verniki premalo poznajo vrednost in pomen nedeljske maše, zato jo premalo cenijo. Zato vam bom, dragi verniki, v tem pastirskem pismu skušal na kratko razložiti, kaj nam kristjanom nedeljski shod, združen z obhajanjem evharistije, pomeni, pa tudi, zakaj naj se ob nedeljah držimo težaških del ter se spočijemo.

1. O pomenu krščanske nedelje je jedrnatost spregovoril koncil. Takole pravi: „Velikonočno skrivnost (skrivnost Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja), ki se po apostolskem izročilu opira na dan Kristusovega vstajenja, obhaja Cerkev vsak osmi dan, ta

dan se po pravici imenuje Gospodov dan ali nedelja. Ta dan se morajo namreč verniki zbrati, da se ob poslušanju božje besede in z udeležbo pri evharistiji spominjajo trpljenja, vstajenja in poveličanja Gospoda Jezusa ter se zahvalijo Bogu, ki jih je prerodil za živo upanje po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih.“

Vstali Odrešenik se je na velikonočno nedeljo prikazal apostolom in jim dal oblast odpustiti grehe. Čez osem dni, to je spet na nedeljo, se jim je znova prikazal ter nevernemu Tomažu pokazal roke in stran. S tem, da se je prikazal dvakrat v nedeljo, je Kristus sam nakazal, naj obhajamo nedeljo kot spomin njegovega vstajenja. Po prihodu Svetega Duha, ki je prišel nad apostole tudi na nedeljo, so kristjani dodali spominu vstajenja še spomin na binkošti, ki so skrivnost Kristusovega vstajenja dopolnile.

V Apostolskih delih beremo, da je bilo praznovanje nedelje že v apostolskih časih v navadi in med kristjani splošno razširjeno. Ko je sv. Pavel na svojem tretjem misijonskem potovanju prišel v mesto Troado, pravi sv. Luka, da

so se prvi dan v tednu, to je v nedeljo, zbrali k lomljenju kruha, obhajanju svete evharistije. Prav tako je sv. Pavel na tretjem potovanju pisal pismo Korinčanom, v katerem jim naroča, naj ob nedeljah zbirajo miloščino za obredne vernike v Jeruzalemu. Takole pravi: „Vsak prvi dan v ted-

Nadžkof dr. Jožef Pogačnik

nu, to je v nedeljo, naj vsak izmed vas doma deva na stran in nabira, kolikor mu je priložno.“

V začetku 2. stoletja je poganski pokrajinski upravitelj Plinij mlajši poročal cesarju Trajanu, da se kristjani na določen dan shajajo in prepevajo hvalnice Kristusu kot Bogu. Prvi kristjani so se shajali vsako nedeljo k obhajanju daritve, čeprav so bili v nevarnosti, da jih poganske oblasti zasačijo in pozapro.

Tako najdemo že v onih krščanskih spisih resne opomine, naj se verniki vsako nedeljo shajajo k obhajanju evharistije. Tako spis „Nauk apostolov“, napisan najbrž sredi 3. stoletja, roti kristjane takole: „Ne cenite svojih zemeljskih poslov bolj kot božjo besedo, temveč na Gospodov dan pustite vse in pridno hitite v svoje cerkve, da tam hvalite Boga. Če tega ne storite, kakšen izgovor bodo imeli pred Bogom tisti, ki se na dan Gospodov ne shajajo, da bi poslušali božjo besedo in se hranili z božjo hrano, ki ostane vekomaj.“ Že prej, v 2. stoletju, pa pripoveduje mučenec sv. Justin, kako premožni v nedeljo zbero prostovoljno miloščino ter jo dajo duhovnikom za sirote, reveže in bolnike. Tudi spis Barnabovo pismo pravi takole: „Z veseljem obhajamo osmi dan (nedeljo), ko je Jezus vstal, se prikazal apostolom in potem šel v nebesa.“

2. Cerkevni očetje so o pomenu nedelje veliko pisali. V veli-

konočni skrivnosti so videli tri sestavine: spomin vstajenja, vidno znamenje Jezusove pričujočnosti med svojimi in podoba življenja v prihodnjem veku.

Praznovati nedeljo za kristjana in za krščansko občino pomeni najprej, tako pravijo cerkveni očetje, spominjati se Gospodovega vstajenja, ki je temelj naše vere ter poročstvo našega upanja in zveličanja, poročstvo, da smo s krstom s Kristusom in v Kristusu prešli iz smrti v življenje, ki se bo dopolnilo v prihodnjem veku. Velikonočna skrivnost, s katero je Kristus premagal greh in smrt, je začetek novega stvarjenja, v katerem je človek na novo ustvarjen v resnični pravičnosti in svetosti. Nedelja pa spomin Gospodovega vstajenja, to novo stvarjenje, nadaljuje in obnavlja. Vsaka nedelja kristjana spominja, da je tudi on s Kristusom vstal in da mora živeti kot novi človek, ustvarjen po Kristusu. Nedelja kristjanu pomaga sleči starega človeka. Tako uče cerkveni očetje.

Nedelja, tako dalje uče cerkveni očetje, ni navaden sestanek vernikov, ampak je sveti shod Kristusovih učencev, pri katerem je Kristus sredi med njimi. Kristus je namreč rekel: „Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.“ Pri obhajanju evharistije je vstali Kristus med svojimi verniki, jih dela sebi podobne in tako zida svojo Cerkev.

Nedelja je, tako spet pišejo cer-

kveni očetje, podoba prihodnjega sveta. Sv. Bazilij npr. trdi: „V tem dnevu (nedelji) moramo gledati podobo prihodnjega sveta.“ Jezus se je apostolom drugič prikazal „osmi dan“, na belo nedeljo. Število osem je prvim kristjanom pomenilo polnost, dovršitev, zato je bil osmi dan tudi simbol prihodnjega življenja v večnosti, podoba božjega kraljestva brez konca, podoba večnega počitka pri Bogu, kjer bomo, zbrani okrog Jagnjeta, z nebeškim bogoslužjem brez konca Boga slavili. Tako govorijo cerkveni očetje.

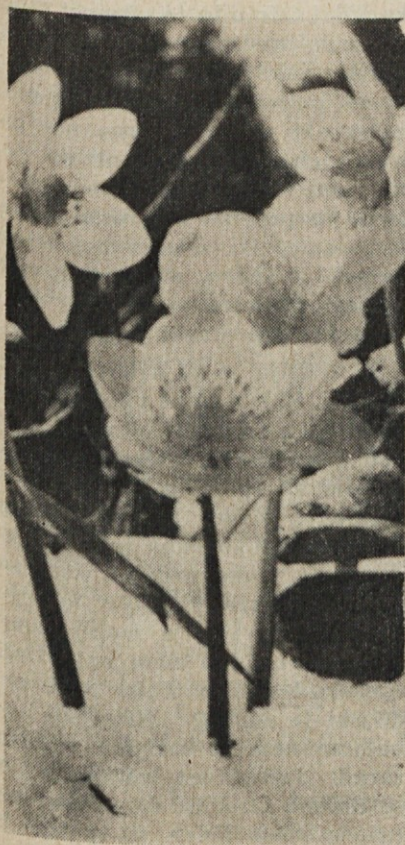
Ker je število osem nekdanje veljalo za simbol polnosti in zato simbol večnega življenja, so v prvih stoletjih postavljali tudi osmerokotne krstilnice, da so s tem izražali vero, da krst daje pravico do polnosti življenja v večnosti.

3. Kristjani prvih stoletij so prihajali k nedeljskemu shodu v cerkev in k obhajanju evharistije iz globokega prepričanja, kaj obhajanje velikonočne skrivnosti za kristjana pomeni, nikakor pa ne zaradi cerkvene zapovedi. Saj splošne zapovedi biti v nedeljo pri maši Cerkev ni dala do izida Zakonika cerkvenega prava leta 1917, posamezne cerkvene pokrajine in škofijske sinode so pa vernikom že davno prej strogo naročale, naj ne zanemarjajo nedeljskega shoda Kristusovih učencev, in so nemarne kaznovale včasih celo s cerkvenimi kaznimi. Tako so na Francoskem že sredi 5.

stoletja kaznovali celo z izobčenjem iz Cerkve tiste, ki so zane-marili nedeljski shod z mašo in šli na zabave.

4. Zakaj moramo torej biti v nedeljo pri maši? Sama druga cerkvena zapoved, ki ukazuje: Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri maši, za današnjega človeka sama zase pač ni več dovolj prepričljiv nagib, današnji človek hoče vedeti,

iz kakšnih verskih globin izhaja ta zapoved.

Nedeljo je treba obhajati tako, da se udeležimo svetega shoda in z občestvom vernikov obhajamo evharistijo. Pri takem shodu se očituje edinost Cerkve in se vesoljna Cerkev gradi. Vstali Kristus je pri maši sredi svojih vernikov. Pričujoč je najprej po Svetem Duhu, ki vernike zbira, razsvetljuje in navdihuje s svojimi milostnimi darovi. Kristus je pri svetem shodu pričujoč, ko po ustih svojih služabnikov oznanja božjo besedo. Pri posvetitvi darov kruha in vina postane vstali Kristus, prav tak, kakor biva poveličan v nebesih, skrivnostno, a resnično pričujoč med svojimi verniki, vse ude svoje Cerkve s seboj daruje Očetu in jih priteguje v svoje poveličano stanje. Tako nas maša preustvarja, prenavlja in očiščuje. Za vsakega kristjana, ki se je udeležil maše, velja, kar je Jezus rekel v priliki o skesanem cestinarju v templju: „Ta je šel opravičen na svoj dom.“ Zato je nedeljska maša zaradi svoje narave pogoj za krščansko življenje. Kjer maše ni, tudi krščanstva ni.

5. Iz vere poznamo še drug pomemben razlog, zakaj naj bomo pri maši. Koncil pravi v konstituciji o Cerкви takole: „Verniki so s krstom včlanjeni v Cerkev in z neizbrisnim znamenjem določeni za bogoslužje krščanske vere.“ Krščeni smo bili v imenu presvete Trojice in s tem posvečeni tro-

MOLITVENI NAMEN ZA MAREC

Splošni: Da bi živeli bolj zmerno iz solidarnosti do drugih ljudi.

Misijonski: Da bi se rasni problemi v Afriki reševali v luči pravičnosti in prave ljubezni.

edinemu Bogu. Postali smo, kakor pravi sv. Peter, izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo. Odrbani smo bili od sveta, vsi postali deležni splošnega duhovništva, po neizbrisnem znamenju krsta podobni Kristusu, Glavi njegovega skrivnostnega telesa. S krstom smo dobili tudi poklic in z njim dolžnost Boga častiti. Te prve dolžnosti Boga častiti pa sami ne moremo vredno spolniti, ker smo omejena bitja in po vrhu še grešniki. Kristus, naš veliki duhovnik, pa pri maši s seboj tudi nas daruje in mi darujemo z njim. Zato z mašo dajemo „po Kristusu, s Kristusom in v Kristusu vsemogočnemu Bogu Očetu v občestvu Svetega Duha vso čast in slavo“, kolikor je more Bog od nas zahtevati. Brez maše torej ne moremo spolniti svojega

krščanskega poklica, ki smo ga prejeli pri krstu.

Če to dobro premislimo, bomo razumeli, zakaj naj hodimo k maši. Tako razumemo, zakaj nas Cerkev spodbuja, naj pri maši ne bomo le nemi gledalci, ampak sodarovalci. Najprej naj se notranje popolnoma Bogu darujemo. „Isto mišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Kristusu Jezusu,“ pravi sv. Pavel. Kakor se je Kristus na križu daroval v ljubezni in popolni pokorščini Očetu in to vdanost Očetu nadaljuje pri vsaki nekrvavi daritvi, tako naj se tudi mi v ljubezni, pokorščini Bogu darujemo pri vsaki maši. Dejavno naj pa sodelujemo pri maši tudi na zunanaj: naj skupaj molimo, odgovarjamo in pojemo. Pri maši nismo le posamezniki in tujci med seboj ampak občestvo, sveta skupnost božjega ljudstva, zbranega v svoji cerkvi pri skupni božji službi.

6. Nedelja je za kristjana dan veselja. Kakor so se apostoli razveselili, da so videli vstalega Gospoda, tako naj kristjana preveva veselje ob spominu na Jezusovo vstajenje. Papež Inocencij I. je rekel, da velikonočno veselje razveseljuje vsako nedeljo. Zato so kristjani prvih stoletij v nedeljo v znamenje veselja molili samo stoje in ta dan niso opravljali spokornih del. Sv. Peter Aleksandrijski je zapisal: „Kristjani obhajamo nedeljo kot dan veselja zaradi Jezusovega vstajenja in se držimo izročila, da ta dan ne pripogibamo kolen za pokoro.“

Tudi papež Pavel VI. nas v svojem spodbudnem pismu o veselju opominja, naj evharistično slavlje ob nedeljah obhajamo v vzdušju veselja. Koncilski odlok o bogoslužju pa pravi: „Nedelja je prvi in prvenstveni dan, ki ga je treba pobožnosti vernikov oznanjati ter vneto priporočati, da bo postal tudi dan veselja in počitka.“

7. Da se v nedeljo moremo udeležiti bogoslužnega slavlja, nam je potreben tudi nedeljski počitek. Ta je potreben za skladen in zdrav razvoj človekove osebnosti in dostojanstva. Zato Cerkev zapoveduje, da se v nedeljo zdržimo težaških del. Nedelja mora biti Bogu posvečen dan. Kakor je bila v stari zavezi sobota, sedmi dan v tednu, posnemaje božjega počitka po šestih dneh stvarjenja, tako naj tudi v novi zavezi človek v nedeljo Boga posnema in zato počiva. Sobota je bila nekdanj tudi spomin na osvoboditev iz egiptovske sužnosti, nedelja naj bo za kristjane dan svobode božjih otrok. Sobota je bila Izraelcem slednjič podoba večnega počitka v Bogu, tako je nedelja tudi kristjanom podoba večnega počitka v nebesih, ki ne pozna večera, kakor pravi sv. Avguštin.

O nedeljskem počitku lepo govori papež Janez XXIII. v svoji okrožnici Mati in učiteljica. Takole piše:

„Da bi branila dostojanstvo človeka, ki je božja stvar in mu

je Bog ustvaril dušo po svoji podobi, je Cerkev vedno naročala, da vsi vestno spolnjujejo tretjo božjo zapoved: Pomni, da boš posvečeval sobotni dan. Bog ima namreč pravico in oblast, človeku ukazati, naj vsak sedmi dan porabi za to, da večnega Boga primerno in pristojno časti, da pusti vsakdanje delo in dviga duha k nebeškim dobrinam, da preiskuje skrivnosti svoje vesti in premišljuje svoj dolžni in nedotakljivi odnos do Boga.

A človek ima tudi pravico in potrebo, pravi papež dalje, da zdaj in zdaj preneha z delom, ne samo zato, da se od trdega vsakdanjega dela telesno odpočije in se na pošten način razvedri, marveč tudi, da poskrbi za pove-

.....

POSTNA POSTAVA

1. Post in zdržek (da ne smemo jesti mesa in da se smemo le enkrat na dan do sitega najesti) je samo na pepelnično sredo in na veliki petek.
  2. Samo zdržek (da ne smemo jesti mesa) je v Argentini vse petke v postu, je pa dovoljeno jesti mesno juho.
  3. Zapoved zdržka veže vse tiste, ki so spolnili 14. leto. Zapoved posta veže od izpolnjenega 21. leta do začetka 60. leta.
- .....

zanost svoje družine; ta namreč zahteva pogostno druženje in veselo sožitje vseh družinskih članov.

Vera, nravni red in skrb za zdravje, zagotavlja Janez XXIII., torej soglasno zahtevajo reden počitek ob določenem času. Katoliška Cerkev že mnoga stoletja določa, naj imajo verniki ta počitek v nedeljo in se ta dan udeležijo evharistične daritve, ki obnavlja spomin božjega odrešenja in obenem naklanja človeškim dušam njegove sadove.

Toda z veliko žalostjo opažamo, pravi dalje Janez XXIII., in moramo grajati, da mnogi to sveto zapoved dejansko premnogokrat kršijo, čeprav je morda često

nočejo namerno prelamljati. Nekako nujno je, da nam tako dragi delavci trpe pri tem dušno škodo in škodo na telesnem zdravju.“

Tako je zapisal papež Janez XXIII.

Dragi verniki! Srčno želim, da bi s tem pastirskim pismom ganil vse vernike, posebno tiste, ki so se Cerkvi odtujili, da bi vsako nedeljo spet prihajali v cerkev obhajati sveto slavje. Da bi veseli začutili, kako prijetno je, če bratje prebivajo skupaj. Naj bi se z veselim srcem spominjali vstalega Gospoda, ki je pri vsaki maši med nami. Naj bi se zavedali vzvišenega poklica, ki smo ga prejeli ob prerojenju pri krstu. Naj bi v nedeljo tudi veseli počivali od svojega vsakdanjega dela.

Srčno želim, da bi vas, ki radi hodite v nedeljo v cerkev, razsvetlil Sveti Duh, da bi ne hodili le zaradi dolžnosti ali iz navade, ampak iz trdnega prepričanja, kaj nam tedensko obhajanje velikonočne skrivnosti pomeni. Vstali Kristus živi med nami in nas k sebi priteguje. Prav pri nedeljskem shodu božjega ljudstva, pri katerem obhajamo evharistijo, prejema vse Kristusovo telo rast in tako samo sebe zida v ljubezni, kakor pravi sv. Pavel.

+ Jožef, nadškof

Razmišljanje o postu

„Polnočni zvon z visokih lin — krepko zaklenkal je. Potihnil glas je violin, — strunar odbrenkal je.“ Tako Gregorčič napoveduje začetek posta. Da, post! Ali ni ta beseda za toliko ljudi prazen zvok? Post — zatajevanje samega sebe, post — pritrgovanje v jedi, post — zdržek od mesnih jedi, post, ki ga veleva Cerkev, post — danes, kaj še? Ne samo nevernim in malovernim, tudi mnogim vernikom je post samo beseda brez vsebine, brez obveznosti, kratko in malo: post naj je tako rekoč odveč.

Poglejmo, ali imajo tisti, ki tako čustvujejo, tako mislijo in verujejo, zares prav?

Danes je za svet prvenstvo, uspeh, zmaga, rekord tista bese-

da, ki ima v sebi poseben čar. Ali ne velja danes geslo: doseži, česar še nihče ni dosegel, naj je v igri, v skoku, teku, v zraku ali na zemlji. Kdor vse prekosi, je svetovni junak, je junak časopisa, filma, ljudske množice, ki vse prenese, vse žrtvuje, da je navzoča pri tekmah, in vse misli in navdušenje strinja v eno: v junakarekorderja, zmagovalca. No, in kako ti zmagovalci dosegaajo te uspehe?

Že sv. Pavel nam jih je opisal. Pravi: „Tisti, ki v stadionu tekó, se vsega zdrže, da dosežejo venec zmage.“ In zares priča zgodovina, da so se taki že v starem Rimu vsega zdržali: niso popivali, niso se udeleževali pojedin, ogibali so se vsakega razkošja in naslade, z mrakom so legali, z zarjo so vstajali. Ali ni bilo tako življenje za Rimljana, vdanega razkošju in nasladi, hud post? In dandanes je prav tako. Brez samozatajevanja, brez trdih naporov, s katerimi si sto in sto lenivih ugodnosti odrečeš, ni nobenih zmag in nobenih rekordov.

Toda ob tej tekmi za sodobnim športnim junaštvom nas nekaj vendarle iznenaja: namreč to, da je ob tem pogonu za zmagami tako malo junakov. Množice so le prerade mutasta ali vpijoča zija-

la, ki ta sodobna junaštva občudujejo, veličajo, v njih samih pa je toliko slabičevstva, tako malo tistega drobnega junaštva, ki ga življenje zahteva od vsakega izmed nas, če nočemo, da nam gre vse po zlu. Pravim, tistega drobnega junaštva, to je junaštva za vršitev dolžnosti, ki nas veže s poklicem, z družino, z narodom, z občestvom, s človekom sploh in posebno še z revežem. Tega junaštva, na videz tako majhnega, skritega in vendarle tako silno pomembnega za življenje, pa nihče ne doseže razen z razumevanjem, kaj je duh posta, kaj je samozatajevanje, kaj je odpoved. Niti za korak se ne boš premaknil v življenju, to se pravi, ne boš dosegel ne uspeha in ne napredka razen s samoodpovedjo.

Post ni mrtvičenje telesa, nima namena uničevati telesne sile (saj vsak lahko pozna milobo katoliške cerkvene postne zapovedi), post je le pot do zmage duha nad materijo, pot do zmage nad silami gole telesnosti, ki je tako vabljiva in kajkrat tako kruta. Zakaj vsi smo prikovani in priklenjeni na zemljo, na telesnost, na materijo, da vse to veže peruti duhu, ki bi se rad vzpel kvišku, kakor pravi sveto pismo.

Zato je ta borba huda, zmaga dosegljiva le z duhom posta, to se pravi, da se moramo naučiti, mnogo si odreči, mnogo žrtvovati, se premagati, potrpeti in se truditi — a vse to ne prisiljeno, marveč s svobodno odločitvijo, z

duhovnim spoznanjem in prepričanjem. Samo to nas napravi močne v borbi življenja, v izvrševanju dolžnosti, ki nas vežejo z občestvom, in v boju za zveličanje.

Postojmo pri nekaterih trditvah, ki se zde morda na prvi pogled nekam čudne, neverjetne, a so vendar lahko resnične.

O cerkvenem zapovedanem postu in o postu v najširšem pomenu, o samozatajevanju sploh velja:

Post je zdravje. Post je moč. Post je ljubezen.

Post je zdravje. Neki zdravnik mi je rekel: „Ti si pridigar. Pridiguj ljudem post, da jim pridičuješ zdravje.“ — „Kako?“ sem vprašal. — „Lej, jaz se vsak petek postim, trdo postim. Zjutraj ne jem nič, opoldne izpijem skodelico mleka, zvečer čašo jogurta, drugega nič. Pridiguj torej ljudem post in boš pridigal ljudem zdravje.“

Nauk drugega zdravnika: Temu ponudim cigareto. Odkloni jo, dasi vem, da je kadilec. „Ne kadim! Ta mesec ne.“ — „Zakaj ne?“ — „Viš, to je tako: določil sem si: en mesec sem abstinent za pijačo, drugi mesec sem abstinent za kajenje. Hočem se imeti na brzdi.“

Tako zdravniki, ki vedó, kaj je zdravje in kako si ga obvarovati.

In naši dedje? Vsi stari se še spominjate našega nekdanjega posta. Ko je polnočni zvon označil pepelnico, tedaj je bil konec vsake mesne jedi do velike noči.

Ves post nismo poskusili ne koščka mesa ne kanca masti in je bilo toliko veselega zdravja po družinah — brez higienskih predavanj. Naj zdravniki povedó, koliko odstotkov telesno in duševno bolnih je po bolnicah prav zaradi tega, ker niso umeli, kaj je duh posta, kaj smisel samopremagovanja, samoodpovedi.

Post je moč. Naj skušam to z zgledom pokazati. Mnogo očetov si s trudom in silnim samozatajevanjem pridobi čedno imetje. Prvi, če ne pa drugi rod vse to imetje požene in zapravi. Takih zgledov imamo krog sebe vse polno in prav zato ne pridemo do trdnega meščanstva v najboljšem pomenu besede, do tistega meščanstva, ki je tudi za razvoj kulture v vsakem narodu silno važna plast, ker ima možnost in voljo, da kulturo goji in podpira. Zakaj torej se je toliko trdnih hiš razsulo. Kdo jih je porušil? Otroci. In zakaj? Ker starši niso naučili postiti se, premagati se, odreči se in se predati naporni borbi življenja. Niso jih vzgajali, v svoji slepi ljubezni so jih le pestovali. Skrbeli so, da se jim zadosi vsaka sla, otroci so postali ljudje brez moči; kar je bilo s trudom zgrajenega, ti spetstovani slabiči niso mogli držati. Podrlo se je in propadlo.

Post je ljubezen. Poglejmo v družino! Vez družine je edinole ljubezen. Vse drugo je slepilo. Zakaj je danes toliko razbitih družin? Toliko ločitev zakonov? Spet trdim, ker ni duha posta, duha odpovedi, premagovanja. Sv. Pavel je z enim stavkom, z enim poveljem rešil vse to: „Drug drugega bremena nosite!“ To je vsa modrost skupnega življenja in ta modrost ni nič drugega kot vsakdanja samoodpoved, potrpljenje, odpuščanje, boljšanje, spet — post, post, post. Post vsak dan,

vsako uro, vsako noč pri otročičku, pri bolnem članu družine, pri neuspehih, ob naših socialno neurejenih časih odrekanje in skromnost brez konca, kar za vse stanove.

Post je ljubezen, ne samo v družinah, post je nujna ljubezen tudi v družbi. Post je, če si kaj pritrigamo, da dobi lačen hrane, post je, če si odrečemo pri obleki, da bomo odeli nagega, post je, če zbiramo za zapuščene otroke, post je, če nam ni noben trud odveč, da delamo zasebno in javno za odstranitev krivic v socialnem življenju. Prazno godrnjanje nam ne bo izboljšalo časa. Le delo. Vsako delo pa je svoje vrste post.

Le v trudu se je človeštvo prikopalo do napredka. Vsako odkritje, vsaka iznajdba, vsak strojček, ki nam lajša napore, je sad silnega dela, naporov in samozatajevanja. Vedno — danes in do konca dni. „V potu svojega obraza boš jedel kruh.“

Jasno nam je, da je duh posta v tem, da naravnih nagnjenj, čustev, sle in strasti, veselja in žalosti ne uničujemo, marveč z duhom vodimo na pravi tir. Če in kdor tega ne stori, mora postati prej ali slej vseh teh strasti in slasti bridek in žalosten plen.

Lahkomiselni, zapravljivci, leni sovražijo duh posta. Sveti Pavel je deval telo v sužnost — duha, pod sladki jarem Kristusov. Kdor tega noče doumeti, propada in bo breme sebi in občestvu.

Boris L. Pasternak

Hudi dnevi

V Jeruzalem zadnjo nedeljo na svoji poti gre Gospod,, hozana vse vriska veselo, vse palme mu stelje na pot.

A časi vse hujši in trši, ljubezni nikjer naokrog, vse zviška obrvi le mrši in konec je tu, epilog.

Kot svinec nebo se uleže, na hiše pritisne ko dim. Love farizeji ga v mreže, lisjaško repkajo pred njim.

Temačne ga templja oblasti drhali na sodbo izročé. Kot prej so ga silili h časti ga kolnejo zdaj in grdé.

Zijala soseska vsa pase in škili skoz vrata na zbor, nestrpno preriva, peha se in suje navzdol in navzgor.

Po srenji glasovi so gosti, prihaja šepet od strani. O begu v Egipt in mladosti spomini kot sen so v megli.

Spomin oživi na puščavo, na strmo odsekani grič, od koder s svetovno državo ga skušal nekoč je hudič.

In spomni se v Kani gostije, kako je zbor svatov strmél, in morja, kako po megli je po njem kot po suhem prišel.

In v bajti ljudi brez števila, votlino je v mislih spoznal, kjer sveča je v strahu ugasnila, ko rajni od mrtvih je vstal...

(Prevedel Janko Moder)

Pot drži samo naprej

Občutek, da je versko in vobče duhovno življenje v naši fari že povsem zamrlo oziroma se omejilo na nekaj suhih, uradnih zunanjosti, je bil tako globok, da ga niti novica o bližnjem misijonu ni omajala. „Preveč je vse zažvoženo, preveč zanemarjeno, preveč so ljudje zagrenjeni in pohujšani od slabih kristjanov, da bi mogel misijon še izbrskati vrelec žive vode v ostrem kamenju in jedkem prahu!“

Po vseh skupnih prošnjah molitvah v cerkvi je naposled prišel prvi večer. Zvonilo je in vabilo. Verniki so se pridruževali pesmi s kora in čakali: potem je stopil na prižnico belolas misijonar mladostnega in vedrega obličja.

Napete obraze poslušajočih, vprašujoče oči, o čem bo govoril in kako mu bo tekla beseda, je tuji gospod kmalu omečil in potegnjen za seboj. Starejšemu, ljubeznivejšemu, se je pridružil mlajši, globlji: oba pa sta se ponižno uvrstila med nas potrte, nemirne, iščoče, trpeče, dvomeče, obupujoče. Nista grmela kot osorna upnika nad dolžniki, nista iskala pomilovalnih besed za grajo naših slabosti, naše tostranosti in lenobe, nista se ponašala z rdečino odličnih cerkvenih obla-

čil, in beseda jima je tekla v vsej blagoglasnosti. Iz oči jima je sijal plamen vere v resničnost tega, kar sta govorila, in ta plamen nas je prepričeval, da moramo hoditi in ne omahovati, da je naša zemeljska usoda neizbežna in da je cilj en sam: priti v večno življenje, zaslužiti si ga ne s častmi in z veljavo tega sveta, marveč z vero, upanjem in ljubeznijo.

Zasopla naglica dnevnih opravil od rane ure do prvih zvezd ni bila več tako živčna in brezizhodna, dušljiva in ubijajoča: vsak večer se je oglasil veliki zvon, in v lahnem duhu mandeljnovega cvetja in nekega daljnega dima smo šli v cerkev in ugotovili: Že spet nas je več kot sinoči!

Sedim v svetlobi večerne cerkve in poslušam, čemu smo tu in čemu vse naše delo, kaj je greh, kam gremo skozi grozo smrti, spričo katere zbledijo vse zemeljske slasti in stiske. Vse je tako jasno, preprosto, naravno, da se čudiš, kako morejo tolikšne množice malobrižno in posmehljivo mimo. Gledam misijonarja, pijem mu besede iz ust, in v mislih nadaljujem komaj začete nje-gove stavke — in ko vidim, da

sam glasno izgovarja besede, ki so se trenutek prej rodile v mojih mislih, čutim, da sva si kot pesem in odmev — in da se to dvoje skrivnostno poraja drugo iz drugega.

V ostro kamenje in jedki prah je prihajalo božje življenje, in vsak večer smo se po enourni dušni kopeli lahkotnejši vračali pod zemeljske zvezde.

Mlajši, a globlji, za stare močoče manj razumljivi misijonar je začel najtežjo in najskrivnostnejšo zapoved: ljubezen do bližnjega, ki je enaka ljubezni do Boga.

Če čutim, da je Bog s svojo ljubeznijo v meni, da živi v moji duši in me osrečuje z velikim mirom in zadovoljstvom, ali se tega Boga ljubiti ne pravi isto kot blagrovati sam sebe, ljubiti svojo čudovito notranjo srečo? Ta ljubezen res ni težka!

Če pa vidim, da bližnji iz mamlomarnosti ali nadutosti ne išče sreče in miru, ki sta v Bogu, se vsemu, kar je meni najbolj sveto, posmehuje, še druge odvrča od rešnje poti, na katero jih vabim, in me s svojo hudobijo zalezuje — kako naj ga ljubim?

Dolgo in goreče je govoril mladi misijonar, od vseh strani je naskakoval pečino, ki je v človeškem srcu, in čutil sem, da korenine zla popuščajo in da je skrivnost ljubezni največja, da je sreča ljubezni najslajša in najpopolnejša.

Kdor ljubi, vse razume in vse odpušča: edino po tej poti je moč občutiti „nebesa v sebi“, brez katerih nihče ne pride v večno življenje.

V molk desete večerne ure je donel misijonski zvon — in jaz sem z drugimi klečal, v dlani skrival človeško slabost in molil, da bi jo novo spoznanje za zmerom izžgalo iz mene. Tišina cerkve, pod lučmi klečeči, sklonjeni verniki; misijonar v koretlju in vijoličasti štoli kleči na prižnici, obrnjen proti oltarju, in v duhu moli za nas in zase, da bi se ljudje ljubili med seboj in da bi svet po tej ljubezni spoznal, da nismo samo od tega sveta.

Misijonarja sta se že davno vrnila v svoj kraj, in jaz se vnovič spopadam z upornim človekom v sebi, odkar tistih večernih kopeli ni več.

Pot drži samo naprej in jo je treba sproti, dan za dnem, premagovati in osvajati in ne gledati nazaj. Kruti svet nas preskuša, in kolikor zmagujemo nad njegovimi potmi, toliko je sreče v duši. Edino vzajemna ljubezen, s katero prenašamo drug drugega slabosti, nam lahko lajša težo in vročino romarske poti in nje zadnjo preskušnjo ob vratih v svetišče večnosti.

Ne more umreti, kdor ljubi, ne more se zgruditi, kdor sliši novo pesem, ki mu jo je, trpečemu in željno prosečemu, dahnil v dušo Stvarnik.

Rim v znamenju sv. leta

(Nadaljevanje)

Obsodba komunizma

V vsej svetovni javnosti je vzbudila izredno pozornost odločna in jasna obsodba komunizma v govorih papeža in drugih visokih cerkvenih dostojanstvenikov na lanskim svetoletnih slovesnostih. Kaj je dalo povod temu, ni znano. Gotovo pa je bila ta jasna beseda potrebna, ker so nekateri katoličani menili, da se je odnos Cerkve do komunizma spremenil.

Kardinal — vikar Poletti, ki v imenu papeža upravlja rimsko škofijo, je pri pontifikalni maši v lateranski baziliki, ki je stolnica mesta Rima, v imenu papeža Pavla VI. izjavil, da ni mogoč za kristjana noben kompromis s tistimi, ki pravijo, da spoštujejo človeka, pa zanikujejo Boga. Evangelij je globalen, ne dovoljuje ločitve med Bogom in človekom. Komunizem pa je tisti, ki ne dovoljuje božje navzočnosti v človeškem življenju. Zato s komunizmom ne more biti kompromisa.

To izjavo je Pavel VI. javno potrdil dne 9. novembra 1975 pred 100.000 ljumi pri sv. maši na lateranskem trgu, kjer je izjavil: „Naj iz te proslave rimske cerkve znova zaživi pobožnost, vnema, skladnost, odpoved,

o čemer vam naš kardinal — vikar Poletti nenehno pridiguje, bodisi, da vas upravičeno opozarja — kot je storil nedavno — **pred zgrešenimi formulami in ideologijami, ki so nedopustne za žive ude cerkvene skupnosti**, bodisi ko vas vzpodbuja k obnovljeni nalogi bratske akcije v korist vseh.

Odločno se je Pavel VI. spoprijel s komunistično ideologijo v svojem govoru pri splošni avdienci dne 12. novembra 1975, ko je govoril o socialni obnovi. Tedaj je papež orisal temelje krščanskega družbenega življenja, ki izhajajo iz zapovedi ljubezni do bližnjega, ki naj ustvari bratstvo med ljudmi, kakor oznanja Jezusov evangelij. Pri prizadevanju za to bratstvo je treba izključiti vsak razredni boj in sploh vsak boj. Krščanstvo ne nudi samo obrambe, ampak tudi dvig dostojanstva in svobode človeške osebe ob spoštovanju vsakega drugega člana človeške družbe. To je naš socialni program, ki ni navadna srednja pot kompromisa med dvema drugima sistemoma, ki se danes borita za oblast: to sta na eni strani liberalni egoizem ali kapitalizem, kakor ga navadno imenujejo, in

na drugi strani komunistični socializem. Naš socialni program je izviren, organičen in dinamičen izraz družbenega sožitja na splošno, to se pravi, da ni omejen samo na boj za materialne dobrine, ampak je razširjen na

vredunotenje tudi višjih moralnih, duhovnih in verskih dobrin.

Ta svoj znameniti govor je Pavel VI. sklenil s temi besedami: „Brez navpične ljubezni, ki prihaja od Boga in se vrača k Bogu, je nemogoča pot vodoravne ljubezni človeka do človeka; ta vodoravnost se zatakne, ker ji manjka njen najvišji in neizčrpni razlog — to je ljubezen do Boga. Treba je vlti v skupno socialno vest duha ljubezni, solidarnosti, pomoči bližnjemu, kar bo blažilo in popravljalo sebičnost, ki se poraja s samim gospodarskim razvojem.

Dejavna ljubezen in socialna obnova

Na dejavno ljubezen do bližnjega in na socialno obnovo se je papež Pavel VI. povrnil v svojem govoru v splošni avdienci dne 19. novembra 1975. Tedaj je dejal, da izhaja ljubezen do bližnjega iz ljubezni do Boga. Iz te temeljne zamisli izhaja krščanstvo. Toda danes je videti, da je krščanstvo često pogaženo z nekimi bolj udarnimi in revolucionarnimi gesli za ureditev družbenega življenja.

Nato je papež nadaljeval: „Kristus naj bi bil premagan od Marxa, in človeško sožitje se danes na našo žalost uveljavlja ne kot dosežek dejavne ljubezni, ampak s pomočjo boja, nasilja, pogaženja enega razreda po drugem razredu. Proti krščanski zamisli

spoštovanja človeka, njegovega dostojanstva, svobode in enakosti se postavlja sistem sile, sovraštva, sebičnosti brez urejene udeležbe vseh ljudi pri vseh gospodarskih in socialnih postopkih, ki morajo biti v dobro vseh.

Ljubezen do bližnjega — je ponovno poudaril Pavel VI. — mora imeti svojo osnovo v ljubezni do Boga. Kdor jemlje družbeni ljubezni njeno yersko evangeljsko obrazložitev, izpostavlja družbeno ljubezen hitri utrujenosti, degeneraciji, sebičnosti.

Nato je papež potrkal na vest katoličanov in dejal: „Morda si moramo očitati, da smo grešili s sebičnostjo, brezbržnostjo, lenobo in nedelavnostjo. **Mi kristjani**

moramo bolj ljubiti! Kajti to je ustanovna zapoved krščanstva. Ne smemo pozabiti, da bo odločitev ob poslednji sodbi odvisna predvsem od naše ljubezni do bližnjega.

Otroci in sveto leto

Obisk Rima v lanskem svetem letu je daleč presegel obiske vseh prejšnjih svetih let. Računajo, da je prišlo do konca oktobra nad 5 milijonov romarjev iz prav vseh strani sveta. Je pa imelo to sveto leto v primeri s prejšnjimi neko posebnost glede obiska. Dočim so se prejšnjih svetih let udeleževali le bolj odrasli ljudje, je prišlo lani v Rim izredno mnogo

Gojenci Baragovega misijonskega zavoda v Slovenski vasi v Lanusu ob sklepu šolskega leta 1975 s svojim vodjem Francem Sodjo CM

mladine. To so seveda omogočila moderna, hitra in udobna prevozna sredstva. Papež je pogosto to mladino posebej pozdravil, se pomešal med njo in jo blagoslavljal.

Dne 30. oktobra 1975 je bilo romanje otrok, prvenstveno rimskih pa tudi drugih, katerim je bilo dano udeležiti se tega jubilejnega romanja. V cerkvi sv. Petra se je tega dne zbralo nad 10.000 otrok. Vodil je to romanje kardinal-vikar Poletti. Papež je obiskal te mlade romarje in jim s preprostimi besedami pojasnil pomen svetega leta. Zaključil je svoj nagovor z naslednjimi besedami: „Tudi vi morate biti apostoli vere s tem, da boste rasli v ljubezni do Cerkve in da se boste zlasti zanimali za svoje tovariše, na katere naletite v svojem življenju. Pomagajte Cerkvi pri evangelizaciji sveta!“

Slovenski pozdrav koroškim Slovincem.

Veliko pozornost je vzbudil papežev pozdrav v slovenskem jeziku, namenjen skupini Slovencev iz Koroške (Celovca in okolice). To se je zgodilo dne 29. oktobra 1975 pri splošni avdienci na trgu sv. Petra. Pri tej avdienci je bilo navzočih okoli 60.000 romarjev iz raznih dežel. Papež je pozdravil razne skupine v njihovem narodnem jeziku. Slovence je ob tej priliki pozdravil z besedami: „Pozdravljam skupino, ki zemljepis-

no prihaja iz Avstrije, so pa to Slovenci iz Celovca, krške škofije.“

Ta pozdrav v slovenskem jeziku je koroške Slovence zelo razveselil in so se pozneje te papeževe besede razširile med vsemi Slovenci na Koroškem. Te besede so bile javen odgovor vsem tistim (tudi gosposvetškemu župniku Mucherju), ki sramotijo koroške Slovence, jim odrekajo pravico do slovenskega jezika v šolah in uradih, jim ne priznavajo njihove narodne samobitnosti, odrekajo svetniški značaj sv. Cirilu in Metodu itd. Versko in narodno okrepečani so se vračali koroški Slovenci na svoje domove.

Romanje vojakov

V času od 19. do 23. novembra 1975 je bilo v Rimu svetoletno romanje vojakov, katerega se je udeležilo vojaško zastopstvo 22 držav z nad 12.000 možmi. Zastopane so bile naslednje države: Argentina, Avstrija, Avstralija, Belgija, Kanada, Francija, Filipini, Nemčija, Anglija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Paragvaj, Perú, Santo Domingo, Švica, Južna Afrika, Združene države Amerike, Venezuela in Italija. Mnoge vojake so spremljale njihove družine. Ves Rim je bil v tem času v znamenju vojaških uniform.

Dne 20. novembra 1975 so se vojaki zbrali v rimski športni palači, kjer so imeli večer bratstva

in prijateljstva. Navzoč je bil tudi kardinal Alfrink, ki je vojaški škof Nizozemske. Poleg nje ga je bilo še 14 vojaških škofov iz raznih držav. Dalje so bili navzoči obrambni ministri Nemčije, Irske, Italije, nizozemski državni tajnik in vojaški atašeji, ki so akreditirani v Rimu pri italijanski vladi.

Naslednjega dne so imeli vojaški uro molitve pred 10 m visokim križem na trgu sv. Petra pri obelisku. Vojaški škofje so blagoslovili prisotne vojake in njihove družine. Na vzklike vojakov se je z okna svoje študijske sobe

odzval Pavel VI. in blagoslovil zbrano množico.

Glavna vojaška slovesnost pa je bila v nedeljo 23. novebra 1975. Sv. mašo je na trgu sv. Petra daroval papež Pavel VI. in z njim je somaševalo 20 škofov in duhovnikov, katerim je poverjena dušna skrb za vojake. Navzočih je bilo nad 16.000 vojakov. V argentinskem vojaškem zastopstvu sta bila tudi Slovenca Tomaž Pavločič in Marko Zupan, letalska častnika argentinske vojske, ki sta bila skupaj z drugimi častniki sprejeta pri papežu Pavlu VI. in ki sta rimske Slovence

Misijonarji Franc Buh, Rado Šušnik in Peter Opeka ob obisku svojcev v Buenos Airesu in pred odhodom na Madagaskar

presenetila s svojo lepo slovenščino.

Ob tej priložnosti je imel pa-pež na prisotne vojake izredno lep govor, v katerem je med drugim dejal: „Prišli ste semkaj, ker tudi vi želite miru. Spomin na padle je boleč spričo tolikih žrtev. Orožje, ki ga nosite, ni namenjeno za napad, ampak za obrambo. Naj Bog pomaga, da ne bo treba uporabljati orožja, ampak da bodo vsi stremeli samo za tem, da služijo pravično-

sti in miru. Pravičnost je tista, ki jamči omiko, red, spoštovanje med posameznimi narodi. Te pravičnosti naj bo vaše orožje simbol in obramba. Mir mora biti energični program človeških odnosov, ki jih preveva pravičnost, bratstvo, sodelovanje. Edini resnični temelj miru pa je Kristus.“

S tem je bilo zaključeno veliko svetoletno vojaško romanje.

(Bo še)

Rudolf Smersu

Simon Gregorčič

Daritev

Daritev bodi ti življenje celo:
oltar najlepši je — srcá oltar,
ljubezen sveta v njem — nebešk je žar,
Gospodu žrtva — vsako dobro delo.

O, da srce gojilo bi vsekar
ta sveti žar, naj živo bi gorelo,
enako kresu vedno ti plamtelo,
Bogu in domu žgalo vreden dar!

Odločno odpovej se svoji sreči,
goreče išči drugim jo doseči,
živeti vrli mož ne sme za sé.

Iz bratov sreče njemu sreča klije,
veselje ljudsko njemu v oko sije
in tuja solza mu meči srcé!

Dr. Janez Zdešar

Slovenci-zdomci v Nemčiji

Slovenci - zdomci v Nemčiji in slovenska Cerkev

Slovenska Cerkev iz znanih razlogov dolga leta po vojni ni mogla nuditi uspešne pomoči dušno-pastirskemu delu med zdomci. Finančne pomoči ni bilo pričakovati in je tudi danes nihče ne pričakuje; šlo je za duhovnike, ki bi bili pripravljene iz domačih slovenskih škofij priti na delo med zdomce.

Morda je relativno kasnemu angažmaju domačih duhovnikov — prvi so prišli šele pred 6 leti, ko iz zdomstva samega ni bilo možno dobiti nikogar več — botrovalo rahlo nerazumevanje in nezaupanje. Slišati je bilo posamič, da so zdomski duhovniki nezanesljivi v cerkvenem nauku, da se nekateri vtikajo v politiko, da jim gre za denar, da je nevarnost, da se duhovno zanemarijo, prevelika, in podobno.

Ti pomisleki so se porazgubili, ko so mednje začeli prihajati slovenski škofje. Od blizu so videli ves položaj, ko so začeli hoditi na njih redne sestanke, ko so prihajali na birmovanje in verske

prirejitve. Pogosto obiski slovenskih ordinarijev so bili močna opora zdomskim duhovnikom, ko so jim dajali korajžo in izkazovali zaupanje obenem pa jih branili pred krivimi očitki. Za to jim gre vse priznanje in zahvala!

Seveda pa ima zdomstvo tudi do slovenske Cerkve svoje želje in pričakovanja.

Ali ne bi bil o prav, da bi se že v bogoslovju bolj kot do sedaj bodoči duhovniki seznanjali z zdomsko problematiko? Ali res ne bi bilo mogoče v okviru teološke fakultete v Ljubljani ustanoviti vsaj seminarja (stalnega!) za vprašanja pastoračije med zdomci? Ali res ne bi bilo mogoče zagotoviti rednejšega in temeljitejšega obveščanja slovenskih vernikov o dogajanju med slovenskim zdomstvom v svetu? — Zdomci v Nemčiji in po svetu bi potrebovali še veliko več socialnih delavcev in delavk. Jih res ni mogoče dobiti iz domovine? In slovenske redovnice, včasih tako zaslužne za naše ljudi po svetu (Egipt, Palestina, Sev. in Južna Amerika), kaj jih res ni mogoče več dobiti?

Treba bo misliti na hitrejšo ukrepanje in na elastičnost pri pošiljanju duhovnikov v zdomstvo. Kaj, če se duhovnik smrtno ponesreči? Če za mesece zboli? Je treba res čakati celo leto, da pride namestnik? Do poletnih mesecev, ko so v Sloveniji običajna premeščanja kaplanov in župnikov? Med slovenskimi zdomci je največ štajercev. Zakaj ni med njimi več duhovnikov mariborske škofije, ki svoje bližnje rojake bolj poznajo? Pred leti je bilo ugotovljeno, da je povprečna starost zdomskih duhovnikov v Zahodni Evropi točno 50 let — trenutno je nekoliko nižja zaradi doliva mladih. Čez deset let bo 60 — duhovniki bodo torej že zdavnaj zreli za penzijo — če si smejo zaračunati dvojna, „vojna“ leta za svoje delovanje. Ekipo bo treba izmenjati. Kdo računa s tem? Na splošno je občutiti pomanjkanje dolgoročnega načrtovanja, preveč je še improvizacije.

Pa še ena želja! V Sloveniji žive tisoči in tisoči katoliških Hrvatov, zdomcev, „gastarbeiterjev“.

Če se ne motim, imajo svoje redne hrvatske maše le na enem ali dveh krajih v Sloveniji. To ni prav! To je premalo! Če hočemo biti verodostojni in prodreti s svojimi upravičenimi zahtevami pri tujcih, potem moramo najprej sami nuditi doma tujim narodnostim to, kar pričakujemo in želimo za svojo!

Slovenski zdomci v Nemčiji in SR Slovenija oz. Jugoslavija

SR Slovenija želi pomagati svojim državljanom v zdomstvu. Ta želja in prizadevanja sta hvalevredni, čeprav bi — podobno kot v kritiki nemške države in družbe — lahko ugotovili, da ji manjka širši, dolgoročnejši družbenopolitični koncept. Preveč je sklepov, odlokov slovenske vlade in družbenopolitičnih organizacij, ki veljajo samo ad hoc, preveč je krpanja in kratkoročnih prijemov. Slovenska družba in vladajoči krogi še niso resno vzeli na znanje, da je visok odstotek njenih članov zunaj na delu in na zasluzku. Premalo je truda, da bi zagotovili delovna mesta v domovini, da slovenskemu človeku ne bi bilo treba s trebuhom za kruhom v tujino. Kje so tisti časi takoj po vojni, ko so vabili slovenske izseljence iz Zahodne Evrope in Amerike, naj se vrnejo v domovino, kjer da bodo našli boljše delovne pogoje in odkoder slovenskemu človeku nikdar več ne bo treba po boljši zaslužek v tujino.

Danes v republiškem — bodisi jugoslovanskem, bodisi slovenskem — okviru odhajajo med naše zdomce v Nemčijo pa tudi po svetu razni zabavni ansambli, pevska društva in podobno. Za to je treba dati priznanje! Slovenska izseljenska matica prav tako načrtuje in izvaja — a z monopolizacijsko tendenco — kul-

turno-prosvetno delo med zdomci. Izdaja revijo „Rodna gruda“, ki je po zunanjih idejah posnetek „Naše luči“. Ni namenjena le rojakom po Evropi, temveč po vsem svetu. Sem in tja objavi kak prispevek o gradnji cerkva na Slovenskem, o jubileju kakega slovenskega duhovnika, o Katoliški slovenski jednoti v ZDA itd., torej prispevke, ki jih ne bi mogli zaslediti v osrednji slovenski reviji, namenjeni zgolj Slovincem v do-

movini. Komu naj koristi ta dvojni način pisanja? — O delovanju slovenskih zdomskih duhovnikov ne Rodna gruda ne drugo slovensko časopisje praviloma ne poroča. To je z njihovega stališča razumljivo in temu ni kaj oporekati. Zaboli pa, če kdaj izjemoma poročajo, a tedaj s podcenjevanjem, namigavanji, obdolžitvami in podtikovanjem. Slovenskemu človeku v tujini, naj bo veren ali neveren, s tem ni pomagano!

Pet gojencev Baragovega misijonskega zavoda v Slovenski vasi, ki so lani končali srednjo šolo. Od leve na desno: Tone Jemec (odšel kot laični misijonar za 3 leta na Madagaskar), Jaka Barle in Andrej Osterc (vstopila v noviciat Misijonske družbe), Janko Glinšek in Fredi Žitnik (odšla na Madagaskar)

Na sploh moti, da spremlja uradna Slovenija delo zdomskih duhovnikov z nezaupanjem, da se ne izrazim drugače. Čemu oviranje in nelojalna konkurenca družabno-zabavnih prireditelj, ki jih organizirajo slovenski duhovniki, še več, ki so jih dolga leta, preden se je uradna Slovenija sploh spomnila, da ima ljudi v tujini, oni že zdavnaj pred njo z uspehom prirejali? Zakaj še vedno zasliševanja rojakov, ko se vračajo domov na dopust, o delovanju in izjavah slovenskih duhovnikov v zdomstvu? Zakaj vabila na pogovor tistim slovenskim duhovnikom iz domovine, ki so prišli v stik z izseljenskimi duhovniki? Zakaj podrobno spraševanje, kje na primer imajo slovenski zdomski duhovniki spalnice in če morda vrata iz njih ne vodijo v spalnico njegove gospodinje...? Tako izpraševanje ko-

risti verjetno le subalternemu vohljaču, da se izkaže svojemu gospodarju pridnega in zvestega.

Zadnje čase je videti, da se hoče uradna Slovenija temeljiteje seznaniti s problematiko slovenskega zdomstva. Univerza v Ljubljani, fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo, je dobila nalogo, (junij - oktober 1974), da izda sociološko raziskavo o Slovencih v Nemčiji. V ta namen so izdelali vprašalnik z 274 vprašanji. Pod vodstvom profesorja je 5 študentov poleti 1974 v Nemčiji intervjuvalo 1.000 Slovencev o vseh mogočih stvareh, tudi verskih. (Za primerjavo: odgovarjajoči švicarski vprašalnik ima 45 vprašanj, nemški 103). Vprašalnik pa je imel kapitalno hibo: ni bil anonimen. S kombiniranjem več odgovorov se da ugotoviti osebno identiteto intervjuvanega. Nehote se človek

vpraša, če je tudi to namen fakultete.

To je nekaj kritičnih pripomb na račun slovenske republike in družbe. Lahko bi jih našteli še več, a te naj zadostujejo. Mislim, da jim ni mogoče očitati neobjektivnosti ali zlonamernosti.

Sklepne misli

Koliko časa bodo slovenski zdomci še v Nemčiji? So taki, ki točno vedo, za koliko časa so prišli v Nemčijo in kdaj se bodo vrnili: dokler si ne zaslužijo denar za nakup parcele, da si zgradijo hišo, da si povečajo gospodarska poslopja. Med njimi pa so tudi taki, ki si za stalno žele ostati v Nemčiji. A zdaleč najvišji odstotek so tisti, ki več ali manj žive brez cilja. Vedo le, da je zaslužek v Nemčiji lažji in višji, a na drugo ne mislijo. Žive tjavdan. Delajo v Nemčiji morda že 10 let, pa nimajo ne doma ne v tujini ničesar pokazati.

Ob teh dejstvih se vsak odgovoren sprašuje, ali naj se slovenski človek izseljuje ali ne, naj gre na delo v tujino ali naj rajši potrpi doma. — Kdor nima jasnih ciljev pred seboj, naj raje ostane doma! Kdor je poročen in ima moža ali ženo in otroke, naj dvakrat premisli, če mu bo zaposlitev v tujini res koristila. Kaj pomaga ekonomski dvig, komfort ali celo luksuz za ceno uničevalnega zakona in družinskega živ-

ljenja! To ni jokajoče moraliziranje, to so tragedije zavoženih življenj, s katerimi se slovenski zdomski duhovniki in socialni delavci vsak dan srečujemo! Ločeno življenje zakoncev je trda preizkušnja za vse poročene. Nemške sociološke razprave vedo povedati, da je zakon zdomcev po enem letu ločenega življenja že ogrožen, zakonska zvestoba se načinja. Zato naj gresta zakonca skupaj in z družino v tujino, če že mislita, da doma ni več shajati. Bolje je, da leto ali dve pozneje prideta na zeleno vejo, kot pa da bi ju hitri ekonomski dvig ločil in razdvojil.

Po neuradnih cenitvah je trenutno v Sloveniji 80.000 sezonskih delavcev iz južnih jugoslovanskih republik. Nekako toliko je tudi vseh Slovencev zdomcev po Zahodni Evropi. Ali se z načrtno gospodarsko-socialno politiko res ne bi dalo doseči, da bi recimo v petih, desetih letih naši zdomci v domovini našli približno enake možnosti za zaposlitev in zaslužek, kot jih imajo sedaj v tujini? In da bi se potem tudi delavci iz južnih republik lahko vrnili domov? Ali ne bi bil to cilj, za katerega bi se splačalo, da bi se zanj zavzela slovenska družba in vladajoči krogi? Delo in zapostavljanje v tujini je vedno nekaj izjemnega, nikdar nekaj normalnega. Vsakdo je pod enakimi pogoji vedno rajši doma, tujina pa je in bo vedno ostala — mačeha.

Revolucionarno vojskovanje

„Upoštevajmo izkušnjo drugih, saj lastno izkušnjo težko dosežemo, drago plačamo in prepozno pridemo do nje,“ je zapisal Balk.

Odkar se je komunizem po napadu na Rusijo l. 1917 pognal na osvajanje sveta, mu je do danes uspelo podjarmiti več kot polovico sveta, trudi pa se, da bi si z revolucionarnim načinom vojskovanja podvrgel še ostali del.

Nobena dežela ne uteče njegovemu premetenemu usužnjevanju, celó Združene države Severne Amerike so predmet njegove razkrajalne kampanje, ki je sicer počasna, a učinkovita, posebno še prek družbenih občil (tisk, radio, televizija, gledališče, kino) ter s pospeševanjem mamil in spolne razbrzdanosti. Z napadom, včasih zakrinkanim, drugič odkritim, na njegove ustanove, na njegove predstavniške može, na družino, spodjeda temelje demokratičnega življenja.

V Argentini se posveča priliznjenemu in zvičajnemu pridobivanju naklonjenosti in pa infiltraciji, prehaja pa seveda tudi v neposredno delovanje, da bi razrahljal in razkosal družbeno telo s vsakodnevnimi terorističnimi in sabotажnimi dejanji, kot so pomori, ugrabitve, grožnje, atentati z eksplozivi, zasedba uč-

nih ustanov in tovarn, stavke itd. Oborožene tolpe delujejo po mestih in na deželi, istočasno pa si prizadevajo, da bi dobili pod svoje izključno nadzorstvo kakšno „osvobojeno ozemlje“ v kakem predelu dežele, kjer bi to bilo zavoljo posebnih družbeno-gospodarskih in zemljepisnih pogojev bolj ugodno. Iz takšnega „osvobojenega ozemlja“ bi iskali internacionalizacijo revolucionarnega gibanja, se pravi, da bi jih komunistične države priznale kot oblast ozemlja.

Važnosti problema ni treba utemeljevati, saj je deželna vlada morala poklicati na pomoč oborožene sile, da bi znova vzpostavila red v Tucumanski provinci, kjer so oborožene tolpe ustrahovale prebivalstvo.

Osem naukov

Izkušnje, ki jih je nabral svet, ki je podvržen razkrajalnemu procesu po revolucionarnem načinu vojskovanja, omogočajo, da iz njih potegnemo nekatere nauke. Te morajo spoznati vsi državljani, da bodo mogli pravilno presoditi nevarnost, ki nas ogroža, in da bodo dejavni branilci svobode naše domovine.

Udeleženci misijonske tombole za slovenske misijonarje na dvorišču Baragovega misijonskega zavoda v Slovenski vasi v nedeljo 4. januarja

1. Boj proti prevratništvu je dolgotrajen

Mednarodni komunizem v kateri koli svoji inačici — moskovski, maoistični, trockistični, castrični itd. — si hoče podvreči narode strateško ne glede na čas, saj je prepričan po svojem materialističnem nauku, da se kolo zgodovine vrti v smeri komunizma. Temu prepričanju odgovarja taktika, da napravi en korak nazaj, kadar je položaj neugoden, in dva koraka naprej, ko se stanje spremeni. Če naobrnelo to splošno načelo na naš argentinski primer, bomo zlahka ugotovili, da so od 25. maja 1973 napravili dva koraka naprej. L. 1974 so

nekoliko popustili na nekaterih področjih, toda pripravljeni so na nov naskok, da bi izgubljeno znova pridobili in sicer z obrestmi. V Tucumanu so spričo vojaškega posega napravili korak nazaj, toda napredovali bodo znova, če se vojaške sile umaknejo in ne bo zagotovljena zaščita prebivalstva.

Skupaj s tem bi bilo treba pravilno iskati rešitve za probleme, ki olajšujejo pridobivalno akcijo prevratnikov. Kljub učinkovitemu posegu vojske in varnostnih organov ne smemo pričakovati izjemnih in takojšnjih sadov, ker zdravljenje tega rakastega obolenja, ki uničuje zdrave celice dežele, zahteva dolgotrajen proces.

2. Boj proti prevratu mora zajeti celotno človeško in zemljepisno področje

Cilj totalitarne levičarske „elite“ je pridobitev prebivalstva. Da bi dosegli ta cilj, ustvarjajo ozračje nezadovoljstva, hromijo proces proizvodnje dobrin, in hujskajo ter zavajajo miroljubno in delovno ljudstvo v nasilnost in lenarjenje. Odvrčajo ga od preteklosti in zaslužnih narodnih voditeljev, da bi postalo — brez preteklosti in sedanjosti — voljno blago za revolucionarno avanturo.

Če hočemo preprečiti to razkrajno rovarjenje, je treba delovati na vseh področjih narodnega življenja, še posebej pa tam, kjer sta bila infiltracija in snubljenje bolj uspešna. Učni zavodi, zlasti visokošolski, sindikati, javna administracija, oborožene sile in varnostni organi so glavni cilji komunizma in zato omenjena področja terjajo posebne ukrepe zdravljenja in zaščite. Posebej je treba tudi upoštevati tisk, radio in televizijo, saj so to najuspešnejša orožja za oblikovanje ali kvarjenje javnega mnenja.

Glede na zemljepisno razsežnost, v kateri je treba razvijati ta ideološki in stvarni boj, je nujno, da se zajame celotno deželno ozemlje, da se prepreči, da se ne bi zatekali na predele, ki bi jih skrajneži nalašč puščali mirne, da bi premotili varnostne organe. Nadzorstvo nad mejami je silno važno, da se s tem pre-

preči gibanje aktivistov in voditeljev in prenos dokumentov in orožja.

3. Boj proti prevratništvu terja, da napademo njegove učinke in vzroke

Kadar preide nasilje iz prikričnosti v odkrito zunanje delovanje, kaj radi to omalovažujemo in menimo, da se bo rešil ta problem z običajnimi policijskimi ukrepi. Takšno zadržanje je običajno v demokratičnih deželah, ki se boje, da bi jih označili za totalitarne, če bi varnostno ukrepali. Ker so spoštljive do zasebne svobode, ki jo včasih stavijo nad narodno svobodo, so neodporne za revolucionarne napade in lahek plen revolucionarne psihološke akcije. Povrh je s priznanjem te revolucionarne šibe treba priznati, da določene zadeve v deželi niso v redu in vlade to le težko priznajo.

Razumeti revolucionarno vojskovanje, njegov cilj in način bojevanja, zahteva določen čas, od tedaj naprej pa je treba napasti prevratnost z vso odločnostjo in silo in istočasno zmanjševati vzroke, ki olajšujejo ustvarjanje razpoloženja, ki ustreza pridobivanju privržencev.

Iz izkušnje vemo, da so dežele, v katerih uživa prebivalstvo visoko življenjsko raven, pa vseeno doživljajo nasilje. In so druge, ki žive v miru v skoraj bednem položaju. To nas navaja, da ne smemo biti lahkomišelní v presoji

in ponavljati kar na slepo gesel: nasilje od zgoraj poraja nasilje od spodaj, treba je le odstraniti materialno zapostavljanje, pa bo izginilo nasilje, itn. Gotovo, treba je izkoreniniti materialne vzroke, ki bi mogli ustvarjati krivično stanje, vendar to ne zadošča. Bolj važno je doseči vzdušje za mirno sožitje, da se pomirijo duhovi, in to se doseže samo s tem, da okre-pimo in razvijemo moralne sile, ki nas bodo zavarovale pred psi-hološko ofenzivo, medtem pa raz-krinkujmo lažna dokazovanja, ki jih uporablja marksistična dia-lektika.

V komunističnih deželah ohran-jajo notranji red z ustrahovan-jem: lahko te postavijo pred steno in te ustrelijo, lahko izgi-neš v koncentracijskem taborišču ali pa v kliniki za umobolne, če pokažeš odklon od partijske li-nije.

4. Za boj proti prevratništvu je treba uporabljati uspešno orožje

Vlade se navadno obojavljajo uporabljati razpoložljivi državni potencial, da bi očistile deželo prevratniških elementov, ker se boje, da bi v političnem pogledu zgubile na ugledu. Vendar pa bo prebivalstvo kljub določenim nev-šečnostim in omejitvam hvaležno tistemu, ki ustrezno zaščiti njego-vo svobodo, njegovo življenje, njegovo lastnino in delovno me-sto. Sredstva so duhovnega in

materialnega značaja. Potrebna je psihološka akcija in propagan-da, potrebni pa so tudi varnostni organi, redni ali ojačeni, oprem-ljeni z najprimernejšim orožjem in orodjem za tovrstno vojskova-nje. Treba se je varovati prepo-časnosti. Biti morajo vedno pri-pravljeni, da lahko naglo pohitijo na kraje, kjer se opazi navzočnost nezaželenih elementov ali pa se domneva njihova dejavnost.

5. Ustrezna zakonodaja

Vlade in zakonodajalci navadno odlašajo z razglasitvijo zakonov, ki jih demagogija označi in na-pada kot represivne. Vendar de-mokracija ne sme biti neoborože-na, kot bi želeli tisti, ki jo skušajo uničiti, in ima pravico, da si pre-skrbi zakonito orodje, ki bo zago-tovilo njen obstoj. Demokracije, ki so zmeraj spoštovale svo-boščine posameznikov in v ka-terih uživajo ustanove samostoj-nost in stalnost, so sankcionirale ukrepe, ki vključujejo celo smrtno kazen. V drugih deželah nimajo smrtne kazni, imajo pa zakone, ki dovoljujejo izločiti iz družbene-ga telesa elemente, ki ga skušajo uničiti.

6. Odgovorna, neodvisna, trajna in zaščitena sodišča

Tisti, ki morajo soditi hudodel-stva, kot je umor ali ugrabitev, morajo globoko čutiti to ogromno odgovornost, saj od njihovih od-

ločitev v veliki meri odvisi rešitev naroda pred hudim zlom. Skoraj vedno so ogroženi, zato potrebujejo osebnega poguma in trdnega demokratičnega prepričanja. Zato morajo tisti, ki imajo ali so imeli zakonodajno oblast, uživati zaščitenost in trajnost.

7. Razvoj moralnih sil

Da se nevtralizira razkrajalno psihološko akcijo revolucionarnega boja, je nujno treba okrepiti domoljubna, verska in družinska čustva in poudarjati spoštovanje do zakona, do dela in do lastnine. V totalitarnih režimih, kot sta bila nacizem in fašizem in kot je sedaj komunizem, istovetijo stranko in njeno ideologijo s samo domovino, kar povzroči čustveni odpor v delu prebivalstva, ki se pa ne more izraziti na zunaj, ker pač žive pod terorjem.

V Argentini je nujno treba razviti njene moralne sile, ker gre za mlado deželo, ki je v začetku stoletja imela v Buenos Airesu večino tujih vseljencev in je vse doslej gostoljubno sprejemala ljudi zelo različnega izvora. Z njimi so prišle v deželo različne navade, različna čustvovanja in običaji, kar je slabilo še neutrjenega narodnega duha. Najusodnejši je kajpak uvoz ideologij, ki so tuje čutenju večine naroda in njegovim izročilom, ki pa — predstavljene kot rešitev vseh naših težav — begajo in celó navdušujejo naivne ali slabo obveščene ljudi.

8. Boj proti prevratništvu je predvsem politično vprašanje

Precej razširjeno je mnenje, da zadošča zatiranje, da obvladamo gverilo. Tako je trdil Hitler, da je treba komunistični teror v tovarnah, delavnicah in drugod pač premagati s še hujšim terorjem. Tako ravna tudi komunizem, da s terorjem ustrahuje podjarmljene narode. Izkušnja uči, da je treba zatreti tiste, ki počenjajo hudodelstva, seveda na zakonit način. Sama represija je pa nezadostna. To je treba spremljati z duhovnimi in gmotnimi rešitvami, ki bodo navajale državljane, da bodo svojo deželo radi imeli in z njo čutili, pri vseh njenih krepostih in pomanjkljivostih, z vsemi njenimi možnostmi pa tudi omejitvami, in bodo aktivno posegali v njeno oblikovanje prihodnosti, ne da bi zametavali preteklost, ki je polna posnemanja vrednih zgledov, in ne sedanosti, ki vključuje boj in delo. Ko bomo računali z močnim narodnim duhom, bomo bolj varni pred zapeljevanji zavojevalcev.

Dokler se ne doseže takšnega položaja, je jasno, da je treba narod zaščititi in napraviti potrebne politične, gospodarske, družbene in vojaške ukrepe, kar mora uresničiti politično vodstvo. To kajpak ni lahka zadeva, saj je dejal Churchill, da povprečni politik deluje z mislijo na prihodnje volitve, pravi politik, državnik, pa deluje z mislijo na prihodnjo generacijo. (La Nación)

**kaj
pravite?**

Samohotnost pri maševanju

Namestnik našega župnika mašo precej spreminja. Daruje kruh in vino skupaj, povzdiguje z zlomljeno hostijo, rok ne umiva in več podobnih stvari. O drugih vem, da sploh ne berejo berila, nekje je celo evangelij izostal. Kaj pravite?

Majhne spremembe pri maši naj vas ne motijo. Cerkev daje sedaj duhovnikom majhno svobodo pri oblikovanju maše in drugih obredov. Vendar gre vaš duhovnik v tem gotovo predaleč. Sicer nič bistvenega ne izpusti ali predružači, zato se vam ni treba

bati za veljavnost maše, a uvaja obrede in druge spreminja, do česar v tej meri nima nobene pravice. Duhovniki opravljamo svete obrede po naročilu svete Cerkve, zato se moramo v vsem držati njenih navodil. Žal je vaš duhovnik slab zgled pokorščine cerkveni oblasti — kako naj jo potem od drugih učinkovito zahteva? Seveda je zelo verjetno, da tega ne dela v zli volji, ampak iz neke napačno umevane svobode.

Nepretrganost pri prvih petkih

Brez svoje krivde sem prekinila pobožnost prvih petkov. Je treba znova začeti?

Pogoja nepretrganosti devetih prvih petkov ni postavila Cerkev, ampak je bil razodet sveti Marjeti Alacoque, zato ga Cerkev tudi ne more odpraviti. Nujno vam torej svetujem, da pobožnost znova začnete.

Udeležba pri slovenskih sv. mašah

Že dalj časa me nadleguje vprašanje glede slovenske nedeljske maše. Pogosto se nam priporoča, naj je brez važnega razloga ne opuščamo. Cerkvena zapoved nam naroča samo biti pobožno pri sve-ti maši, kjerkoli že. Nedelja je

tudi edini dan, ko nisem vezan na določene ure in se tako lahko res odpočijem in naužijem svoje družine. Naj še ta dan gledam na uro, da slovenske maše ne zamudim? Do tukajšnje župne cerkve pridemo peš, k slovenski se moramo pa peljati. Vse to so po mojem zadostni razlogi, da nisem vezan prav na slovensko mašo. Zakaj potem nisem večkrat čisto miren?

Če upoštevate samo cerkveno zapoved, je jasno, da ji bistveno res zadostite, kjerkoli ste pri maši. Res pa je tudi, da Cerkev izrecno želi, da ste pri sveti maši v svoji farni cerkvi, da se tako seznanjate z ljudmi iste fare in tako počasi z njimi ustvarite farno skupnost. To farno skupnost nam Slovencem nadomesti slovenska cerkvena skupnost, ker smo kot neka velika vseslovenska fara. Tudi slovenska skupna maša pomaga ustvarjati duhovno vez med nami Slovenci. Vsak izmed nas potrebuje takšne skupnosti, pa tudi skupnost potrebuje žrtve nas vseh. Tisti evropski priseljenci v Argentini so tako narodno kot versko zdržali, ki so se povezali v skupnost. In nihče ne more tajiti, da je prav Cerkev na tem področju največ storila, ko je svojim rojakom nudila službo božjo v lastnem jeziku in jih povezala v mnogotere cerkvene in katoliške organizacije. Narodnostne skupine, ki tega niso imele, so se zgubile tako narodno kot v veliki

meri tudi versko. Seveda pa razumem tudi vaše razloge, le da bi se morda z dobro voljo dale ovire odstraniti, tako da bi vsaj pogosto, če že ne vsako nedeljo, bili pri slovenski službi božji in se tudi sicer udeleževali slovenskega verskega življenja.

Obhajilo pred spovedjo?

Na prvi petek je naš župnik prišel točno ob osmih za sveto mašo. Ni vedel, da bo precej ljudi za spoved. Ker je hotel sveto mašo točno začeti, je ljudem povedal tole: Cerkev dovoli, da ljudje v takem primeru gredo najprej k sv. obhajilu, po maši pa k spovedi. Obhajilo brez spovedi smo poznali v primeru malih grehov, ne pa smrtnih.

Vaš duhovnik je žal ravnal napačno, če je po pameti moral domnevati, da je med temi, ki so nameravali prejeti sveto obhajilo, tudi kakšen vernik s smrtnim grehom na duši. Nihče namreč ne sme prejeti obhajila, če se zaveda, da ima smrtni greh. Prej se mora spovedati ali pa mora v prav izrednih primerih obuditi vsaj popolno kesanje z namenom, da se bo potem ob prvi priliki tako odpuščenih smrtnih grehov tudi spovedal. Vendar pri vaši maši ni šlo za takšen izreden primer, zato bi moral ali ljudi spovedati in jim takoj nato (to-rej še pred sveto mašo) dati ob-

hajilo, ker nekateri verjetno ne bi mogli čakati do konca maše in so vendar hoteli na prvi petek biti pri obhajilu, potem pa naj bi mirno opravil sveto mašo ali pa bi jim ne smel dati dovoljenja iti k sv. obhajilu.

Pomoč pri verouku

Kako naj pomagamo otroku pri verouku?

Med drugim bi vam svetoval, naj bo pouk čim bolj nazoren. Uporabljajte veliko zgledov iz vsakdanjega otrokovega življenja, pomagajte si z zgodbicami in tudi slikami. Moderni katekizem skoro ne more brez tega. Otroku je treba zbuditi in gojiti domišljijo s čim bolj živimi slikami, zgledi in podobami. Čeprav so evangeliji silno globoki po vsebini, so pa po načinu izražanja izredno preprosti in dostopni ljudem. Zato se pri verouku predvsem opirajte na evangelije in sveto pismo sploh.

Skupni grob

Potekel nam je čas, ko so zemski ostanki naše mame lahko počivali v grobu. Ostali smo pred izbiro: ali kupimo „nič“, kar stane ogromno denarja, ki ga niti nimamo, ali pa položimo kosti v skupni grob pod križ. Po nasvetu

prijateljev smo storili to zadnje. Je bilo prav? Isti denar bomo počasi dali za sv. maše in slovenske dobrodельne ustanove.

Ni nobenega dvoma, da ste prav storili. Sicer pa, če niste imeli denarja, vam drugega tudi preostajalo ni. Pa tudi če bi imeli dosti denarja, bi ne bilo nobeno pomanjkanje spoštovanja in ljubezni do vaše mame, če bi njene ostanke pokopali v skupnem grobu. Kot verna in modra kristjana bi bila vaša mama gotovo prva, ki bi vam svetovala takšno rešitev. Neprimerno bolj vam bo hvaležna za svete maše in dobra dela, saj sedaj v večnosti vidi, kako vseeno je, kje njeni zemski ostanki čakajo zmagoslavne vstajenje. Nam je res v tolažbo, če vemo, kje ležijo ostanki naših dragih, onim v večnosti so pa na skrbi druge, bolj važne reči. Zato ne smete imeti kakšnega občutka krivde, če ste se tako odločili. Torej ne dajajte za svete maše in za dobrodельne ustanove pod vtisom tega popolnoma neupravičene občutka. Ohranite si pri vsem popolno notranjo svobodo. V vašo tolažbo in pouk vam navedem zgled sv. Monike, matere slavnega svetega Avgustina. Ko je bila na smrt bolna v Ostiji (italijanskem pristanišču), kamor je prišla z družino z namenom, da se vkreajo za Afriko, kjer so bili doma, je rekla svojima sinovoma: „Pokopljita tukaj vajino mater“. Avguštinov brat

pa ji je želel kot največjo srečo, da bi umrla v domovini, ne pa daleč od doma. Monika ga je začudena pogledala, češ kako malo modro govori. Nato pa je rekla Avguštinu: „Pokopljita me kjerkoli, nič več potem ne skrbita za moje telo. Prosim vaju le, da se me spominjata pred Gospodovim oltarjem, kjerkoli že bosta“. In še je dodala: „Nič ni daleč od Boga, da bi na koncu časov ne vedel za kraj, kjer se bom nahajala, da me obudi od mrtvih“. — Vidite, tako gledajo na te stvari svetniki, ne bojte se jih torej posnemati!

Je dovoljeno sežiganje mrličev?

Vse življenje me tlači občutek, da me bodo živega zakopali. Rekli so mi, da sedaj Cerkev dovoli mrliča tudi sežgati. V DŽ sem bral o tem, a razumel, da je to dovoljeno le v primeru, da na pokopališču ni prostora. Zdi se mi, da bi lažje preživel stara leta, če bi mi to pojasnili.

Vaš strah je po mojem mnenju sicer neupravičen, kajti pri današnji zdravniški vedi je to izključeno. A vem, da vas ta razlog ne pomiri, ker ima strah pač velike oči. Zato pa imate več kot zadosten razlog, da daste svoje truplo sežgati. To Cerkev danes dovoli iz kakršnega koli resnega razloga, čeprav kot pravilo želi,

da se po možnosti ohranja krščanska navada pokopavanja mrličev.

Podaljševanje življenja

Poznam ženo, ki ima raka na prsni. Je že popolnoma izčrpana. Drže jo pri življenju samo še z drogami, ker zdravniki vedo, da je iz bogate družine. Je to ravnanje z verskega vidika pravilno?

Človek si je dolžan ohranjati življenje, kolikor časa to zmore z rednimi sredstvi, ki jih nudi današnje zdravniška veda in njegova ekonomska zmogljivost. Nihče torej ni dolžan uporabiti tistih sredstev, ki bi zanj, v njegovih čisto določenih okoliščinah, bila očitveno predraga, preboleča ali pa komaj kaj učinkovita. En sam zgled: nihče ni dolžan podvreči se izredno dragi, zraven pa še zelo dvomno učinkoviti operaciji, ki bi morda le za prav kratek čas podaljšala življenje in ki bi hkrati bolnika celo pustila v takšnem stanju, da bi zahtevalo izredno drago in naporno nego. Bolj kot telesno zdravje je pri tem važno, da je bolnik pravočasno in dobro pripravljen na smrt. Ker ne poznam vseh okoliščin vaše bolnice, vam ne morem določneje odgovoriti na vaše vprašanje, a iz podanih načel boste sami lahko našli odgovor.

dr. Alojzij Kukovica

ZA MLADINO

PREDLOGI ZA DELO V MLADINSKIH ORGANIZACIJAH V LETU 1976

V marcu bomo spet začeli z delom v mladinskih organizacijah. Da bo to delo čim bolj uspešno, je uredništvo naše revije naprosilo predstavnike mladinskih organizacij za predloge. Pravočasno so nam odgovorili trije:

Franci Žnidar, študent elektrotehnike na buenosaireški univerzi in predsednik fantovskega odseka v Carapachayu, predsednik SFZ v letu 1974, pravi:

Kaj bi morali napraviti, da bi se slovenska mladina bolj zanimala za delo v skupnosti, da bi sprejela večjo odgovornost pri našem skupnem prizadevanju, in kaj storiti, da ne bo vse delo slonelo na ramah nekaj ljudi?

Vedno bolj opažamo, da pri obširnem delu naše mladinske skupnosti sodelujejo z veliko požrtvovalnostjo ene in iste osebe. Ker vsem primanjkuje časa, zato so rezultati dela večkrat plitvi. Nekateri bi se radi priključili, pa ne vedo, kako poprijeti za delo. Ne manjka onih, ki kmalu odpovedo.

Temu stanju bi vsaj nekoliko odpomoglo, če bi mladini dali možnost sodelovanja na tistem področju, do katerega ima posebno veselje in možnosti.

Ta način delovanja smo programirali letos v našem odseku. Organizirali smo več manjših skupin, v katerih ima vsak član pravico sodelovati. Skupine, ki že delujejo, so: verska — za duhovno in so-

32 abiturientov slovenskih sobotnih srednješolskih tečajev je bilo v januarju 1976 3 tedne na taborjenju v Boariločah pod vodstvom lic. Stanka Jerebiča, lic. Janeza Zorca in duhovnika Franceta Berganta. Na sliki: počitek na hribu López, v ozadju gora Tronador (foto France Bergant)

cialno pomoč —, dramatska, športna, glasbena s svojim zborom in skupina, ki se udeležuje mesečnih predavanj iz filozofije.

Vsaka skupina ima odgovorne osebe, ki skrbе, da zanimanje ne zamre, in poročajo mladinskemu odboru o storjenem delu in o novih načrtih. V teh skupinah niso samo člani našega okraja, ampak tudi mladi od drugod, ki imajo isto zanimanje. Vsaka teh skupin ima namen priti v stik z drugimi slovenskimi in argentinskimi skupinami, ki jih povezuje enako delo.

Ni namen teh skupin, da bi se številčno večale, ampak da bi se vedno bolj poglobljale v svoje delo. K omenjenim skupinam bi bilo možno priključiti še druge. Na primer skupino tistih, ki se zanimajo za tehniko, za umetnost, filatelijo, numizmatiko, fotografiranje, itd.

Veliko slovenske mladine študira, veliko se jih ukvarja z istim delom in vendar se premalo poznamo, ker čakamo na nekoga, ki bi dal iniciativo. Če pa se bomo odprli in si med seboj pomagali, nas bo vezala globoka vez, ki je nobena stvar ne bo pretrgala.“

Tomaž Rant, študent medicinske fakultete na buenosaireški univerzi in predsednik Slovenske fantovske zveze v letu 1975, je zapisal:

„Po dveh letih aktivnega sodelovanja v osrednjem odboru naših mladinskih organizacij sem prišel do sledečih sklepov:

1. Nujno potrebno je večje sodelovanje članov vseh okrajev z osrednjim odborom. Mladina naj se zaveda, da je osrednji odbor, sestavljen iz delegatov, ki jih sami izvolijo, v korist njim samim.

2. Sodelovanja pa ni brez vzgoje. Vzgojo je treba črpati v družini, v šoli, v organizacijah. Zanj se je treba truditi. Delu bo tudi Bog dal svoj blagoslov. Žalostno je priznati, vendar je res, da del mladine postaja masa. Ostaja le na površju, ne gre v globino. To velja za šport, kjer ni cilj telesna izpopolnitev, temveč le pridobitev točk za pokal, kot za kulturno delo, ki ga je vsako leto manj.

3. Osrednji odbor bi moral nujno organizirati krajevne sestanke, vsaj mesečno, če ne dvakrat na mesec, o važnih življenjskih vprašanjih, kot so: vera, zakon, poklic, prijateljstvo itd. Starejših ljudi, ki bi o teh stvareh razpravljali, ne manjka, in prepričan sem, da bi rade volje ustregli naši prošnji.

Novemu odboru želim veliko sreče, predvsem pa vztrajnosti.“

Andrej Rot, predsednik Slovenskega katoliškega akademskega društva in študent filozofije v Buenos Airesu, je razvil tele misli:

„Poslanstvo mladine je, da gradi in ustvarja bodoči svet, ki bo krojil zgodovino sveta. Odgovorna in težka naloga je to; pomagajo ji pa najrazličnejše ustanove, vzgojna središča in tudi slovenske mladinske organizacije, v katere smo vključeni. Zato prihaja čas tudi za nas. Ne smemo pasivno stati ob strani, ob sodobnem vrenju bomo morali nujno zavzeti svoje mesto, ker se v dobi dozorevajočih let moramo pripraviti za poslanstvo.

Tudi v današnjem svetu je Bog pričujoč; že samo ta resnica zadostuje, da smo optimisti, prepričani, da je mogoče iz te zmede oblikovati novo človeštvo, ki bo bolj plemenito, bolj pošteno in tudi bolj v Boga zasidrano.

Dejstvo je, da mladinske organizacije zgublajo na številu in na na kvaliteti. Vendar v nezavzetosti do verskega, človečanskega in slovenskega delovanja, tudi v odkrivanju napak preteklosti, se skriva tajna težnja po pristnosti ali vsaj težnja, da pomendramo zlaganost preteklosti.

RAST VI (Roj abiturientov srednješolskega tečaja) okrog tabornega ognja v slikoviti bariloški pokrajini. Prijateljsko sožitje, slovenska pesem, srečavanje s prelepo bariloško pokrajino, bogato z gozdovi, jezeri in hribi, je bilo za vse mlade udeležence taborjenja enkratno doživetje, ki se ga bodo z veseljem spominjali še čez leta (foto France Bergant)

Imam polno zaupanje, da bomo znali iz preteklosti in sedanjosti ločiti zrne od plev, rušenje nadomestiti z zavzetostjo za delo in graditi bodočnost ne s kričanjem, čeprav je včasih res potrebna krepka beseda, ampak z vztrajnim in potrpežljivim delom.

Dejstva včasih bolj glasno govore kot pa besede. Zato je dobro, da se zavemo, kaj smo storili, in v bodoče na tej podlagi naše hotenje izrazimo z dejanji. Bodimo velikodušni in odprti. Pravijo, da nam Slovencem tega manjka. Mi mladi bi pa mogli dokazati, da to ne drži. Hočemo biti odprti in res z željo do pozitivnih stvaritev in doprinosu h kulturi in duhovnemu napredku odkrito povedati naše misli, želje, jih kritično presoditi, odstraniti in izpopolniti, kar je dobro in vredno, da se ohrani.

Tako bomo mladi počasi začeli ustvarjati bodoči red v svetu, na domestili starejše moči in tako spolnili poslanstvo, ki nam je prisojeno in odmerjeno pri boljši ureditvi sveta, tako v kulturi kot tudi v duhovnem življenju.“

Kdo nas razume ?

Vstopnica za v gledališče

Do nedavnega je bil šestnajstletni Peter vesel, reden, prijazen in vzgojen fant. Če ni bilo mame doma, je še skuhal in pospravil po hiši. Ko so se starši vrnili domov, so vedno našli urejeno stanovanje.

„Naš Peter je tako dober fant,“ je pogosto rekla njegova mama.

Kar naenkrat se je Peter spremenil. Na videz brez pravega vzpoka je postal nezadovoljen, vedno čmeren, uporen in trmast. Starši si niso znali razložiti te spremembe.

Kaj se je zgodilo?

Nekaj je moralo zlomiti Petrovo veselo življenje, nekaj trdega, mrzlega je poseglo v njegovo naravo. Peter je nekaj vedel o skrivnosti življenja. O tem mu niso povedali njegovi starši, ampak njegovi šolski tovariši, ki so bili pokvarjeni. Tako je svoje znanje o življenju prejel iz ust pokvarjencev. Logično je bilo, da v takem položaju ni bil zmožen ustavljati se težji preizkušnji ali skušnjavi.

Nekega dne se je ustavil pri vходу gledališča in ogledoval fotografije, ki so kazale ljubezenske prizore večerne predstave. Medtem ko je buljil v lepake, se mu je približal eleganten mlad gospod in ga vprašal, če bi rad

videl večerno predstavo. On namreč da ima eno vstopnico odveč in mu jo rad podari. Brez premišljanja je Peter sprejel vstopnico in, ne da bi se prav zavedal, že je sedel v temni loži majhnega gledališča. To, kar je doživel, medtem ko je bil v loži, je bilo bolj podlo kakor spolzke pesmi in plesi na pol golih žensk na odru. Peter je bil popolnoma zmeden. Čutil se je poraženega, izkoreninjenega in osamljenega mladeniča, ki je vreden pomilovanja. Nikogar ni imel, ki bi mu lahko zaupal, da bi mu pomagal. S starši si ni upal govoriti. Včeraj prijazni mladenič je naenkrat postal upornež in lenuh. Pravočasen pouk in nasvet staršev bi ga obvaroval tega žalostnega položaja. Prej so starši molčali, sedaj se pritožujejo, prosijo, rotijo in grozijo. Vsak dan zapravijo mnogo nepotrebnih besed, ker prej niso znali povedati nekaj pametnih in resnih nasvetov, ki bi mu služile kot vodič v življenje. Zakaj molčijo? Petrov primer ni osaljen. Predstavlja duhovni zaton mladega človeka. Leta mladega in veselega življenja se zatemne v smrtni senci greha, ker niso prejeli svetle in oživiljajoče luči resnice in veselja. Brez dvoma je, da leta spolnega

dozorevanja postavijo mladostnika pred nove probleme in položaje, v katerih se mora odločati. Mlavec, ki ima jasne pojme in svetle nazore, bo razumel smisel in spoznal nevarnost. Boril se bo proti strastem in zmagal v dobrem. Nasprotno pa nepopolno poznanje omrači pogled in zmanjša odporno moč mladega človeka. Kadar skušnjava premaga dobre namene in mladostnik pade, se vedno bolj pogreza v močvirje slabih strasti. Če se to zgodi, ni čudno, da postane razočaran in uporen proti tistim, ki so, namesto da bi ga opozorili na nevarnosti, molčali. Ni tako enostavno govoriti s svojim lastnim sinom na preprost in spoštljiv način o najbolj intimnih stvareh življenja. Če se starši ne čutijo sposobne, naj prosijo za nasvet duhovnika ali kakega drugega vzgojitelja. Razen tega je danes na razpolago veliko dobrih vzgojnih knjig, ki očetu in materi pomagajo pri spolni vzgoji njih otrok. Danes skoraj ni gospodinje, ki ne bi imela dveh ali treh kuharskih knjig. Zakaj bi si ne nabavili starši kake dobre knjige, ki govore o vzgojnih vprašanjih.

Vedno moramo imeti upanje, da resna, dobra, razumevajoča beseda očeta in matere lahko še popravi zamujeni pouk in vrne fanta na pravo pot.

Vse drugače je ravnala Helena, študentka zadnjega letnika učiteljskega, ko jo je njena sedemletna sestra vprašala, odkod

prihajajo otroci na svet. Helena ji je na preprost in naraven način razložila; seveda ji je povedala samo to, kar je deklica sedmih let lahko razumela. Čeprav je malo čudno, da punčka ni zastavila vprašanja mami, pač pa sestri, bi se dalo sklepati, da se ji je vprašanje zdelo tako naravno, da niti ni bilo potrebno, da bi se obrnila do matere.

Preprosto vprašanje otroka mora najti resen in naraven odgovor. Očividno je, da se starši motijo, če otrokom lažejo ali jim resnico skrivajo. (Bo še)

Otto Goldmann-Metka Mizerit

V nove zarje

V nove zarje, v nov polet
mlada nosijo nas krila.
Vse premaga naš zalet,
nas ne stre nobena sila!

Spev svoj dala nam je ptica,
mavrica svoj silni spon,
cvetja dih cvetoča lica,
želj nebroy, zvezd milijon.

Vsak dan nove dá nam nade,
veter borbe prek zaprek,
sonca svit moči nam mlade,
smer tek silni naših rek.

Žar planin dá misli smeje,
dom brezskrbno nam mladost,
dih dolin oči vesele,
zbor junakov moč, modrost.

In zato mi, čili, mladi,
preorali bi ves svet,
da bi k novi vstal pomladi,
v novo cvetje ves zajet.

Stana Vinšek

v družini

Dolžnosti staršev do otrok

Četrta božja zapoved izrecno govori le o spoštovanju, ki so ga otroci dolžni svojim staršem: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji“. Vendar pa pod to zapoved spada tudi vse tisto, kar so starši dolžni svojim otrokom.

Dolžnosti staršev do otrok so izredno važne za dobrobit otrok samih, pa tudi za vso družino in tudi za družbo sploh. Temeljna dolžnost staršev do otrok je, da jih ljubijo in skrbijo za njihovo telesno in duhovno dobro in jih obenem pripravijo na samostojno bodoče življenje.

Starši so dali svojim otrokom življenje. S tem se je med njimi in otroci upostavila nerazvezna in večna vez. Ker so jih priklicali v življenje, so jim naravno dolžni dati tudi vsega potrebnega in primernega, da se to življenje ohranja in spopolnjuje. In ker človek obstoji iz telesa in duše, bo skrb za otroka skrb za njegovo telesno in duševno zdravje in rast. Še več, človek je namenjen tudi za

nebesa, zato bo skrb staršev obsegala ne le njihovo naravno življenje, temveč še predvsem življenje milosti v njih.

Starši morajo torej najprej svoje otroke resnično ljubiti. Ta njih ljubezen bo notranja in čustvena, predvsem pa tudi zunanja in dejanska. Želeti morajo svojim otrokom kar največje dobro tako telesno kot duhovno, na tem in na onem svetu. Proti tej ljubezni bi se pregrešili starši, če bi svojim otrokom želeli kaj slabega, tudi če pod videzom dobrega; če bi jih neupravičeno žalili, jih vzgajali s preveliko strogostjo ali pa preveč popustljivo. Eno in drugo je za otroka škodljivo; če jih kaznujejo brez zadostnega razloga ali pa preko mere.

Modra mora biti ljubezen staršev do otrok. Ni takšna ljubezen staršev, ki svoje otroke nekako obožujejo, jim vse dovolijo, jim nobene njihove želje ne znajo odreči. Takšno ravnanje je le navidezna ljubezen, ker je dejansko v škodo otroku in redno tudi

znak slabosti staršev, ki otroka razvajajo iz strahu, da bi jih otrok ne imel rad. Proti pameti in proti pravičnosti bi ravnali tudi starši, ki bi kakšnemu otroku izkazovali večjo ljubezen kot drugemu. Če je že kdaj na mestu kakšno predpostavlanje, naj bi bilo to v prid slabotnejšim, kajti le takšno bodo ostali razumeli in jo celo posnemali. Vsako drugo bi pa rodilo v zapostavljenih nevoščljivost in zagrenjenost.

Ljubezen staršev do otrok ne sme biti le naravna — ta je staršem že tako prirojena — ampak tudi nadnaravna. Njihovi otroci so tudi božji otroci, ki jih Bog v svoji dobroti kliče k nedopovedljivi sreči v nebesih. Ta nadnaravna ljubezen bo navajala starše, da bodo na vse mogoče načine sodelovali z Bogom za rast otroka v svetosti, kajti le ta je zadnji človekov namen na zemlji, in pot do končne blaženosti v nebesih.

Gnani od te ljubezni do otrok bodo starši poskrbeli najprej za njihovo telesno dobro. Ta skrb začne že s spočetjem, v kolikor namreč nikdar ne more biti nobenega razloga, ki bi opravičil kakšno dejanje, ki bi imelo za namen odpravo telesnega ploda. To bi bil strašen zločin umora lastnega otroka. Kaj države o tem mislijo in kakšne zadevne zakone izdajajo, prav nič ne spremenj težje zločina. Mati se mora v času blago slovljenega stanja varovati vsega, kar bi moglo škodovati zdravemu

razvoju novega bitja, ki je zaživel v njenem telesu. Starši imajo dolžnost, da dajo otroku primerno prehrano vse do tistega časa, ko jih bo kot odrasel človek končno veljavno zapustil in začel svoje neodvisno življenje. Poleg hrane so mu dolžni preskrbeti vsega, brez česar ni mogoče zdravo in primerno življenje: dom, obleko, zdravniško oskrbo in podobno.

Še večjo skrb kot za telesno dobrobit so starši dolžni posvetiti za otrokovo duševno rast in razvoj. Otrok mora postati nekoč močna in ubrana osebnost. Zato so starši dolžni poskrbeti za umski, moralni in verski razvoj otroka.

Umski razvoj se doseže s postopnim poukom, ki mora biti primeren sposobnostim in nagnjenju otroka. Ta pouk mora najprej meriti na tisto stopnjo splošne kulture, ki odgovarja upravičenim zahtevam današnjega časa. Če je včasih le malo ljudi znalo brati in pisati, bo danes končan srednješolski študij splošna zahteva. Poleg splošne izobrazbe bodo moralni starši otroku poskrbeti tudi tisto vrsto in stopnjo posebne izobrazbe, ki ne presega njihovih ekonomskih možnosti, da s tem omogočijo otroku, da bo nekoč zavzel v družbi tisto mesto, za katero se čuti poklicanega in sposobnega in s katerim bo mogel nekoč pošteno preživljati sebe in svojo družino. To obojno kulturo morejo danes redno posredovati

le šole, zato bodo starši to dolžnost opravili s tem, da bodo otroka poslali v primerne šole.

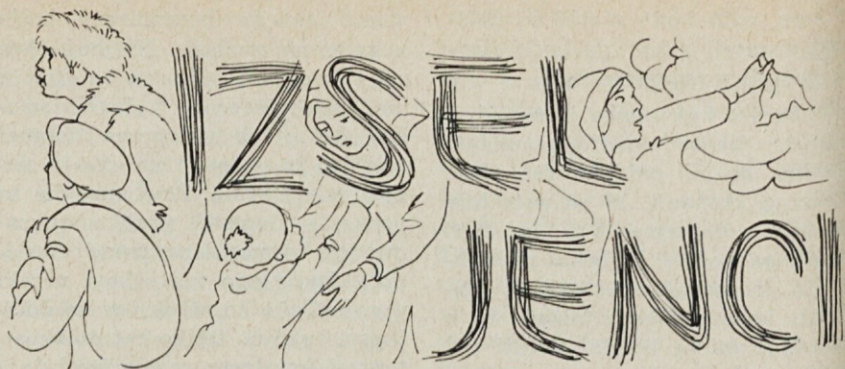
Važnejša kot umska je moralna vzgoja. Starši morajo pomagati otroku, da si pridobi vse tiste osnovne kreposti, ki so potrebne za močan in plemenit značaj. Navajali ga bodo k ljubezni za dobro in k sovraštvu slabega. Navajali bodo otroka z besedo in z zgledom, da se bo dal voditi pri svojih odločitvah razumu, ne pa trenutnemu razpoloženju in čustvom. V lastni družini si bo moral pridobiti oster čut za pravičnost in za krotenje neurejenih nagnjenj in strasti. Posebej važno je, da starši navajajo otroka, da se bo ogibal slabega in delal dobro iz ljubezni do kreposti, torej tudi takrat ko ga nihče ne vidi in mu ne grozi nobena kazen. Uvajali bodo otroka v vedno večjo svobodo, da ga s tem pripravijo na samostojno življenje. Vendar bo neko modro nadzorstvo vedno potrebno.

Predvsem pa bodo starši skrbeli za versko vzgojo svojih otrok, to se pravi za njihovo nadnaravno, božje življenje, ki jim je bilo dano pri krstu in ki mora rasti do konca življenja. Otroku bodo starši zato zgodaj posredovali osnovne verske resnice in mu s tem omogočili rast v duhovnem življenju. Zlasti pa ga bodo navajali k dejavni ljubezni do Boga in do bližnjega. Postopoma mu bodo odkrivali čudoviti svet božjega razodetja. Vse to bodo do-

segali seveda neprimerno bolje z zgledom svojega življenja kot pa z besedami. Enako bo tudi z molitvijo: če se bo v družini molilo, bo otrok polagoma doumel veličino in važnost molitve — pogovora z Bogom. Prvi sprejem in poznejše pogosti prejem zakramentov bo moral zavzemati izredno važno vlogo v otrokovi verski vzgoji. Tako bo otrok verske dolžnosti čutil ne toliko kot dolžnost, temveč kot izraz vesele hvaležnosti in ljubezni do Boga.

Pri izbiranju življenjskega stanu in poklica bodo morali starši upoštevati izključno nagnjenje in sposobnosti svojega otroka. Otrok mora biti popolnoma svoboden in se tudi čutiti takšnega, ko gre za izbiro stanu in poklica. To velja še posebej za izbiro zakonskega, duhovniškega in redovniškega stanu. Naloga staršev je, da pomagajo otroku odkriti pot, na katero ga Bog kliče. Zato bodo morali marsikdaj zatajiti svoje lastne želje in načrte, da zavarujejo dolžno svobodo otroku. Seveda so otroci dolžni prositi sveta svoje starše, zlasti ko gre za izbiro zakonskega druga, končno se mora pa otrok sam odločiti. Isto velja seveda za duhovniški in redovniški poklic. In če bi starši otroku skušali zabraniti katero teh poti, potem tudi zanje velja beseda svetega pisma: „Boga je treba bolj slušati kot ljudi!“

Tu so bile naštete le nekatere osnovne dolžnosti, ki jih imajo starši do svojih otrok. Resnična

Johan Bojer

III

Drugi dan stoji na griču pred cerkvijo Erik Foss, ki je prišel iz Amerike, in ljudje se zbirajo okoli njega. Možje dvigajo glave, sprašujejo, poslušajo in gledajo. Velik in bled je, z rjavo brado. Oblečen je kakor gospod. Ovratnik in kravato nosi in rjavo gosposko suknjo, visok klobuk in bleščeče se čevlje. Vendar po pesteh se mu vidi, da prihaja od trdega dela. Sedem let je bil na oni strani. Res je samo sin Su-

ljubezen bo staršem narekovala, kaj vse so še dolžni poskrbeti in dati svojim otrokom. Pri tem naj jih vodi posebej tudi zavest, da so ne samo pred otroki samimi odgovorni zanje, temveč tudi pred Bogom, ki bo nekoč zahteval obračun o največjem zakladu, ki jim ga je izročil v varstvo.

dr. Alojzij Kukovica

he Oline, vendar postal je iz nje-ga pravi mož. Kaj se baha? Ni-kakor ne. Govori počasi in s pre-udarkom. Vsakemu, kdor ga vpra-ša, odgovori. Če česa ne ve, pra-vi, da ne ve. Če se kak pobalin zasmee, ga pusti, kakor ga ne bi videl. Delal je na železnici in na farmi, približno tri leta je imel lastno farmo. Potem je stekla že-leznica mimo, cene so zrastle in je prodal. Zdaj namerava iti da-lje na zahod, do Red Rivera. Tam se še dobi zemlja zastopaj in mno-go lažje jo je obdelovati, zakaj v preriji ni ne kamenja ne grmov-ja. Samo zastaviti je treba plug in orati. Če koga veseli, gre lah-ko z njim. Pomagal mu bo, kol-likor bo mogel.

Danes je on prvi izmed vseh. Župnik pride in komaj da se mu odkrijejo. Erik Foss jim je pove-dal, da v Ameriki ni razločka med stanovi, da sta tam delavec

in župnik enaka. Možje mu le težko verjamejo. Zagledajo Branda Lindegaarda, ki je tako imeniten, da ima v cerkvi svojo klop ob steni, s pozlačeno pregrajo, kakor majhna nebesa. Zagledajo lensmana. Ne pomaga nič, klobuki morajo z glave. Ampak vsi si mislijo: Čudno, v Ameriki ni nobenega razločka med stanovi. Nazadnje se pripelje najimennitnejši izmed vseh, polkovnik z Dyrendala. Ljudje se umikajo, klobuki, klobuki! A pomislite, Erik Foss ne pozdravi nobenega izmed gospodov. „Zakaj se vendar nisi odkril!“ se ves preplašen obrne nekdo k njemu. „Jaz pozdravljam samo ljudi, ki jih poznam!“ pravi Erik. Da, tako govori lahko samo Amerikanec. Tedaj se zgodi nekaj čudnega. Polkovnik obstane, premotri tujca in se nameri naravnost k njemu. Ljudje kar gledajo. Vsi se umaknejo, naenkrat je prazno okrog njiju. „Ali ste vi bili v Ameriki?“ vpraša polkovnik in, Bog ne daj, prav zares vika fant Suhe Oline, kakor da je najmanj kapitan. „Da, jaz sem bil,“ pravi Erik. Komaj da se iažno odkrije, ko ga polkovnik nagovori. Potem pa se spet pokrije in je prav tako miren in dostojanstven kakor on. Ljudje slišijo, kako polkovnik pravi: „Zanimalo bi me izvedeti, kako je tamkaj. Mogoče bi se oglasili kdaj pri meni, kadar slučajno utegneta?“ „Lahko se oglasim,“ odgovori Erik Foss, kakor človek, ki rad napra-

vi uslugo ljudem, ki so mu enaki. Polkovnik nato odide v cerkev. Vendar ljudje toliko časa ne gredo za njim, dokler Erik Foss ostane pred cerkvijo. Ali je mogoče? Ko je odšel, je bil smrkavec, eden izmed pankrtov Suhe Oline. Amerika pa ga je poslala nazaj enakega polkovniku z Dyrendala.

Morten Kvidal se ni brigal za Amerikanca. Šel je v cerkev in po stopnicah na kor, kjer je pel. Tam je že sedela med drugimi dekleti Helena Noreng, cerkovnikova hči. Skoraj se je ni upal pogledati. Samo toliko je ujel, da je bila to pot v modri obleki. Kot kaki gospodični so se ji ovijale svetle kite kakor kače okoli glave. Samo za trenutek je švignila z očmi k njemu, ko pa jo je prijateljica sunila, je zardela po vsem obrazu. Zapeli so. Prevzel ga je poseben slovesen občutek, ko se je njegov glas združil z njenim. Ozrl se je na glave, odkoder se je dvigala pesem, in bilo mu je, kakor da vsi pojejo o Heleni in o njem. Menda nihče ni opazil, kako so se njune oči znova srečale. Sredi med petjem se mu je nasmejala in lahko pokimala z glavo. Bilo je dovolj. Bilo je kakor pismo. Pomenilo je: Dobiva se, že veš kje.

Znova je bil ves okraj pogreznjen v sinji pomladanski polmrak, ko je Morten zvečer odhajal z doma. Rekel je, da gre na kratek sprehod. Mati je gledala s smehlajem za njim. Da, če bi

se tikalo samo nje. Zunaj ob ve-
likem fjordu, na Sinji gori na
severu in po raznih vrhovih v
bližini je prižigala mladina kre-
sove. Plameni in dim so se dvi-
gali v nebo, ruševce je pel v pla-
nini. Morten je šel počasi čez
njive. Po jelševem bregu, iz ka-
terega bodo nekoč nastale Kvi-
dalske njive in senožeti, ter sko-
zi gozdiček z brezami se je spu-
stil v dolino. Stopal je lagodno,
saj je poznal stezo. Že je zagle-
dal cerkvenikovo posestvo, čigar
njive so padale v bregovih k je-
zeru. Dospel je, kamor je hotel.
Sedel je v resje in čakal.

Pri cerkveniku so se odpirala
in zapirala vrata, a nje ni bilo
na spregled. Čakal je, grizel ve-
jico, ki je že vzbrstela, sok je bil
sladek. Večer je potapljal v mo-
drino hribe, hiše in jezero. Nad
gorami na severu so se dvigali v
nebo rumeni in temni skladi obla-
kov. Pesmi? Morten se je v rah-
lem šumenju pomladnega večera
pozibaval in na tihem prepeval.
Vendar pesmi morajo biti dobre.
Tak večer se da prav tako izžive-
ti v igri loka na violino, ali v
dolgi molitvi k Večnemu. Pesmi
pa Morten nikdar ni spravlil sku-
paj, takih, da bi bile kaj vredne.
Ali bo kmalu prišla? Ali je ne
bo? Lensmanov sin tudi hodi za
njo. Ob svojem času postane lah-
ko sam lensman po očetu. In to
je vse kaj drugega kakor pa biti
s Kvidala, kjer še ni dolgo, kar
se je nesrečnež obesil v skednju.

Kar se zaslišijo koraki, grmov-

je se razmakne. Ona stoji pred
njim gologlava, z ruto v roki, vsa
vroča od teka, in se mu smehlja.

„Ne, kaj si res prišla!“

„Pst! Če naju kdo vidi! Kako
se ti pa godi?“

Sedela sta v resju drug ob dru-
gem in smel ji je položiti ro-
ko okrog pasu. Ali vselej, ko jo
je hotel poljubiti, se mu je na-
smejala in izmaknila.

„Bog ti povrni, da si prišla! Ali
se me še kaj spomniš?“

„Nič, čisto sem te pozabila.“
In ga je od strani nagajivo po-
gledala.

„Ali zadnje čase veliko plešeš?“

„Veliko. In ti si toliko starej-
ši.“ Pogladila ga je z roko po
bradi.

„Nikoli nič ne pišeš.“

„Ko je pa preveč vsega, da bi
pisala. Ampak nekaj sem ti pri-
nesla.“ Vzel je škatlico in jo od-
prl. V njej je bila iz las splete-
na ovratna verižica za uro.

„Ne, kaj takega! Saj to so tvo-
ji lasje!“

„Dolgo sem jih zbirala. Kar
nočejo mi izpadati.“

Lahno se je dotaknil s prsti
daru in ves žarel v obraz. „Ali
bom zdaj dobil poljub?“

„Ne, zdaj si dovolj dobil.“

„Kupil sem v mestu nekaj ma-
lega zate. Nič posebnega.“ Izvle-
kel je nekaj v papir zavitega. Nje
je naenkrat bila sama radoved-
nost. Rdeč svilen trak za okrog
vratu. „Ampak, Morten!“

„Drugič bom prinesel prstan.“

„Prstana si ne upam nositi.“

„Trak boš pa nosila?“

„Da, ko ne bo nihče videl.“

„Če bi ga dobila od lensmanovega, bi ga pa nosila.“

„Pojdi, že spet začenjaš s tem.“

„Ne, takoj bom prenehal, samo reci, da se poročiva na pomlad.“

Spet ga je pogledala po strani, to pot resno. Ali hoče, da naj se preseli k njemu na dom — takšen, kakor je? Strmela je predse in grizla bilko. Morten je videl svetlo brazgotino na njenem sencu. Bila je od tistikrat, ko je v bregu nad Kvidalom zviška padla na smučeh. Takrat jo je peljal nezavestno na saneh domov.

„Ne odgovoriš mi,“ je rekel.

„O tem sva že govorila.“

„Helena, toliko stvari je, ki bi jih moral napraviti. Če bi mi ti pomagala, bi šlo hitreje.“

„Na Kvidalu jih imaš veliko, ki ti bodo pomagali.“

Besede so ga zbolele, kakor da ga je kdo udaril. Povesil je glavo. Res, imel je doma majhne brate in sestre. Dajati jim je moral kruha, dokler si ga sami ne bodo služili. In njegovo dekle zraven njega ne mara v tako revščino. O, ona je pametna. Starši in stara mati ji venomer trobijo na ušesa. In kaj nima prav? Bila bi prava nesreča, če bi se takoj poročila. Ali kdaj se bosta? Če bi vedel, kdaj. Pa je poskusil kljub vsemu: „Če me imaš res rada, vem, kaj boš storila.“

Pogledala ga je naravnost v

obraz: „In če me imaš ti res rad, vem kaj boš storil.“

„Da pobegnem v mesto in da sem tam mizar vse življenje. Da pustim Kvidal in mater in sestre. Ampak takega reveža ti ni treba.“

Oba sta nekaj časa gledala predse. Ona je večkrat vzdihnila, žvečila bilko, nazadnje: „Misliš, da boš kaj dosegel na Kvidalu?“

„Počakaj nekaj let. Tri leta mogoče. Nov načrt imam. Samo če boš ti, Helena, čakala name in imela potrpljenje.“ Ujel jo je za roko in jo stisnil.

„Oče pravi, da bi šla na učiteljske.“

„Kaj? Oče pravi!...“

„Da, ko se menda sploh ne bom poročila.“ Poskušala se je nasmehnuti.

Zastokal je. Oh, da je tako govorila. To je bolelo, bolelo.

Vendar, ali mu je mogla reči, kako je bilo: da je rada mislila nanj, kako stoji med pevci na koru in plane iz njega visoki tenor, ali kako drvi na smučeh po strminah, ali pa na pametnega fanta v šoli, ki je spraševal take reči, da je bil sam učitelj v zadregi. Ni pa si ga morala misliti v na pol radrtih poslopjih na Kvidalu. Moral bi biti vendar nekaj več.

„Ali si v mestu veliko plesal?“ ga je vprašala in se nasmehnila, da bi bil pogovor malo lažji.

„Nikoli! Kadar nisem bil na delu, sem sedel doma in strmел v knjigo.“

Nenadoma se je dvignila in si začela popravljati lase. „Saj sem čisto zmešana, ko sedim tukaj. Saj vendar čakajo name.“

V prihodnjem trenutku ga je objela okrog vratu. Njen obraz se mu je čisto približal. Srehljala se je, ampak oči so ji bile solzne: „Žalostno je, da se midva ne moreva dobiti!“ Poljubila ga je brž in že je stekla po bregu.

„Kdaj se spet vidiva?“ je zaklical za njo. Ali odgovoril mu je samo njen hitri korak po gozdu navzdol.

Tamkaj na hribu, visoko nad jezerom, se je zbrala mladina ob kresu. Rdeč blesk jim žari na obrazih, ki gledajo drug v drugega in se smejejo. Nekateri so privlekli še suhega brinja in ga vrgli v plamen. Ogenj še više vzplapola. Med njimi je plavalasi lensmanov sin s finim podolgovatim obrazom, in Anton Noreng, najstarejši cerkovnikov sin, ki mu pravijo ljudje materin ljubljencek, ker se nikdar ne loti poštenega dela. Fantje in dekleta z velikih posestev so, vsi približno dvajsetletni, poznajo se še iz šole in od birme. Marsikateri je bil dalj časa z doma in se je vrnil za praznike. Ali ko so se zdaj našli, so spet vsi otroci. Težko se jim je navaditi na to, da so odrasli in z njimi vred njihovi tovariši.

Skoraj pa bo prišel čas, ko se jih bo večji del razkropil za zmeraj. Saj samo najstarejši sin do-

bi posestvo, drugi pa morajo vsi svojo pot. Nekega dne vsak odkrije, da imajo samo otroci starše in dom, ko pa odrastejo, je z vsem pri kraju. Lastna oče in mati, njihovo najvarnejše zatočišče, jih poženeta po svetu. Zato se meša, kadar se najdejo, v igro čudna otožnost. Saj se srečajo samo, da se znova ločijo in preidejo k resnobi odraslih. Minila so brezskrbna leta in nikoli ne bo tako, kakor je bilo včasih.

Tako so se zbrali nocoj in so otroci za nekaj ur. Obenem pa je nastala neka napetost med fanti in dekleti, neka razdalja, ki jo prej niso poznali. Ali morejo dekleta za to, da sodijo zdaj fanje drugače? Poglejte Antona Norenga. Iz njega ne bo nikoli nič, zobje so mu rjavi od samih sladkarij, fej! Je pa najstarejši sin s Flyte drugačen korenjak. Za njim je velika domačija in sam je delaven fant. Kaj ni kljub vsemu lep, čeprav je še tako pegast? Ali Martin Skau s širokim svetlim obrazom, ki je bil prvi v šoli in hodi zdaj na gimnazijo in bo živinozdravnik. On že izginja v svet gosposkih ljudi. Ali bo smelo z njim kako kmečko dekle?

Lensmanov sin lahko iztegne roko, po kateri hoče. Sin gospoda je in sam bo gospod, ko oče odloži službo. Za zdaj pa dela na posestvu, da se kar praši za njim. Poglejte Haakona Fagergaarda, ki hodi na učiteljišče. Nihče ni slutil prej, da je dekletom kaj

zanj. Ali fant je pameten in iz njega bo nekaj. To marsikaj spremeni.

Vsi pa, ki so se zbrali, so iz najbogatejših rodbin v okraju. Naj bi prišel Morten Kvidal, njihovi hladni obrazi bi ga prepodili. Razumel bi, zakaj, in bi se jih sam ognil.

„Glejte cerkovnikovi dekleti!“ pravi lensmanov sin.

Mladi dekleti sta prihajali po zelenem travniku, obe plavolasi. Ali Helena je bila večja in vitkejša kakor Lavra. „Zakaj nista prej prišli?“ jima je zaklical Anton. Odgovorila mu je Lavra: „Helena je imela še nekaj opraviti za mater.“ Domislili so se, da bi šli doli na travnik in se igrali „vdovca.“

Martin Skau je prijel Heleno in se postavil z njo v krog. Lensmanov sin, ki je ostal sam in moral klicati, ga je ošinil s pogledom.

Par za parom zbeži. Vrišč odmeva v hribih. A lensmanov sin ne ujame nikogar, čeprav ima tako dolge noge. Šele ko sta na vrsti Helena in Martin, se zares požene. Ampak v zadnjem trenutku sta ona dva zamenjala mesto in tako zgrabi najprej Martina. „Av — le počakaj!“ Helena zdrvi, on za njo. Klobuk mu zleti z glave, suknja frfota, ampak tam v grmovju jo ujame.

Oba sta zasopla. „Nekaj si izgubila,“ pravi on in pobere rdeč svilen trak, ki leži malo vstran na zemlji.

Helena ga je vzela in ga brž vtaknila v žep, obenem pa je zardela po vsem obrazu. Zakaj jo je tako gledal?

Fant, ki je varoval kres, je zaklical: „Čoln se pelje čez jezero!“

„Gotovo sta dekleti z Ramsöya!“

To pa je bilo nekaj drugega. Vsi so zdrveli na vrh hriba, da bi ju videli.

Preko svetlega jezera, v katerem so se zrcalili rdeči in sivi skladi oblakov, se je bližal belo obrobjen čoln s pahljačo valov za seboj. Dve dekleti sta sedeli druga poleg druge in veslali vsaka z enim veslom. Nista pa mogli priti v takt, zato je šel čoln neprestano v vijugi. Mladi ljudje na hribu se jima niso mogli nasmejati. Dekleti v čolnu sta jih začuli in ena je vstala od vesla in sedla v zadnji konec. Potem se je oglasila pesem na harmoniki. „Ana igra,“ je rekel nekdo pri kresu. In nekdo drugi: „Bergitta pa vesla.“

Dekleti z Ramsöya sta sicer veljali za najlepši v okraju, ali sta tako noreli s fanti, da so ljudje imeli venomer dosti govoriti o njih. Če ne bi bil njun oče to, kar je bil, namreč župan in prijatelj z Brandtom z Lindegaard, bi se ju bil marsikdo ogibal. Sicer pa je bilo lahko videti, da sta se veliko gibali v moški družbi. Naučili sta se tako oblačiti in ponašati, da je vsak pozabil, ka-

ko sta bili nori in bi se jima bil najrajši odkril, kakor da sta pravi gospodični.

„Zapojmo jima za sprejem,“ je predlagal Martin Skau in se ustopil prednje, da bi dirigiral. Skoraj vsi so svoje dni hodili v šolo in se naučili petja. Kaj bi si mogli domisliti lepšega na tak večer? Uvrstili so se v polkrogu in kmalu je v mnogoglasnem zboru zadonela pesem: „O le poj v mladostnem cvetu.“ Tam spodaj sta vesli izginili v čoln. Harmonika je utihnila. Dekleti sta poslušali. Ko je bila pesem pri kraju, sta zavriskali. Mladi ljudje na hribu so zavriskali v odgovor. Tedaj je čoln privozil k bregu.

Tovariši na hribu so čakali in gledali po bregu navzdol. Prva se je pokazala Ana med zelenjem. Imela je temne lase, zlatorjav ovalen obraz in pod širokimi obrvmi velike bleščeče oči. Okrog temne obleke je nosila rjav usnjen pas s srebrno zapono. V roki je držala harmoniko.

„Koliko vas je!“ je rekla. „Videli sva kres in prišlo nama je na misel, da bi se peljali malo preko jezera.“

Za njo je po bregu prihajala Bergitta, ki je imela komaj sedemnajst let. Že v tistem poletju, ko je hodila k pouku za birmance, se je zaročila, a ko je bila birma pri kraju, je zaroko spet razdrla. Bila je vitkejša kakor sestra, svetlejša. Obraz pa je bil ves nežen, nadahnjen z lahno

rdečičo, pogled ves odkrit in željen plesa. Na zeleni obleki je imela rdeč ovratnik in za pasom srebrno verižico. V roki pa je držala brezovo vejico in mahala z njo družbi.

„Še zapojte,“ je predlagala in se ozrla naokrog, kakor da bi hotela objeti s pesmijo mrak in pokrajino. In ko sta dekleti skoraj vsem podali roke, sta se postavili mednje, da bi peli z njimi.

„Lep je ta svet!“ Spet vodi Martin Skau petje. Kres žari in mladi obrazi se spreminjajo v eno samo pesem. Glasovi so mehki, saj so v tisti dobi, ko duša tako hitro vzdrhti. Stojijo v sinjem pomladnem mraku, v gorah brsti drevje, rumeni plameni lijejo na zahodu, vse je ena sama pesem. Vanjo se vpletajo njihove sanje in njihovi spomini. Nocoj so se zbrali, jutri se bodo ločili, nekoč se bodo ločili in se ne bodo več srečali, vse je ena sama pesem.

Ana je sklonila glavo, njene trepalnice so čudovito dolge. Ali vidi pred seboj inženirja iz Bustada, ki jo je pustil, zato ker so se ji tudi drugi fantje zdeli lepi? Ali vidi samo sebe kot bogato dedinjo na velikem posestvu v sosednji fari, kjer je zmešala vse moške, tako da je morala od hiše? Ali mogoče vidi bradatega orjaka, Pera Folla, ki je neprestano za njo, ki ga pa samo vleče? Ni zmeraj lahko imeti dušo kakor harmonika, violina in pesem obcnem. Tudi o tem zdaj poje.

Helena strmi v daljnc nebo na záhodu in zdi se ji, kakor da gleda lastno bodočnost. Pol neba je zlatega, pol temnega, kako se bo odločilo? Tako vstajajo premno-ge slutnje v njih vseh, medtem ko pojejo. Vendar lep je ta svet — oni pojejo.

Ko je nazadnje pesem pri kra-ju, je za trenutek vse tiho. Ena od deklet si popravi lase pod ru-to. Vsem je, kakor da morajo ob-stiti za trenutek, preden se vrne-jo v vsakdanje življenje.

„Zdaj pa se igravimo ‚mačko in miško‘,“ pravi Ana. Rada bi spravi-la družbo v veselo voljo.

„Saj res, igravimo se ‚mačko in miško‘.“

Zbrali so se doli na travniku in kmalu pozabili na vse v živah-ni igri! Kres na hribu je čisto osamel in plamen in modri dim sta se zrcalila v jezuru.

Malo v stran, ob kraju gozda, je šel počasi mimo mlad človek. Videl jih je, kako so se igrali, ampak vedel je, da ne spada med-nje. Bil je Morten Kvidal.

Potikal se je brez smeri po goz-du, hotel se je s hojo umiriti. Ni imel še veliko nad dvajset let, ali kako davno je bilo, kar je bil mlad. Ko so mu ponujali, da ga spravijo v šolo za učitelje, je po-moč odbil, ker ni maral zapustiti matere in Kvidala. Ko bi se zdaj zares preselil v mesto in postal nekega dne mizarški mojster, bi se Helena morebiti s tem zadovo-ljila, če bi bila še prosta. Ampak mati in Kvidal! Da bi ju izdal?

Ne, nikoli! Ta sklep mu je tičal v krvi in mesu. Da, a Helena? Ali se ji boš odrekel? Kako dolgo, misliš, bo čakala nate? Na to ni vedel odgovora. Nocoj ni mogel drugega kakor samo hoditi in ho-diti in poslušati, da bi ne mislil.

Ali v takem pomladnem večeru z dvojno silo vre v duši. Vsi ti brsti, ki poganjajo, drozd, sinji mrak, ki tukaj na severu nič ne potemni, vonj po rasti iz zemlje, o, hoditi mora, hoditi venomer. Nad Sinjo goro se je razprostrla pravljíčna deželá barvastih obla-kov, zlate in modre reke in gore in doline. O, da bi bila kje deželá kjer bi bil vsaj malo prost tega, kar ga je zdaj tukaj tlačilo. Pri-šel je do jezera in šel ob bregu, ko je zagledal človeka, ki je sedel na kamnu in strmél preko vodne gladine. Tedaj se je oni dvignil in se izpremenil v mogočnega mo-ža z veliko polno rjavo brado. Saj to je vendar Per Foll! Ampak on je iz gornje doline — kaj počne tukaj? Aha, menda je slutil, da sta dekleti iz Ramsöya veslali s čolnom preko jezera. Neprestano kroži okrog Ané.

„Kaj, ti si!“

„Dober večer!“ je pozdravil Per. „Torej tudi ti hodiš v mra-ku okrog.“

Morten ni mogel naleteti na nikogar, ki bi ga bil bolj vesel. Postala sta si dobra prijatelja, ko sta hodila v okrožno šolo. Ne-kaj posebnega je bilo videti nje-govo mogočno brado nad šolsko klopjo. Per je brž obvladal vse

dinastije in vse vojske, kar jih je bilo kdaj na svetu. Letnice so bile kakor pribite v njegovi veliki glavi. Sicer pa se je razvil v filozofa. Na diskusijskih večerih je stal z nagnjeno glavo in razlagal, čemu smo prav za prav na svetu. Pozneje si je naročal radikalne časopise in je bil mnenja, da je Bog nepotreben, odkar imamo Björnsona.

Pričela sta se razgovarjati in stopala drug zraven drugega ob bregu. Ali Per se je venomer obračal in gledal nazaj. Ž njim je prav tako kakor s teboj, si je mislil Morten. Bega okrog in se muči. Vrta po ranah, da bi mu venomer krvavele naznotraj. Takšen Golijat in tako onemogel pred žensko!

„Kaj si bil tudi ti davi v cerkvi?“ ga je vprašal Per in se spet obrnil.

„Da, bil sem.“

„Kaj praviš o Amerikancu?“

„E — to me ne briga. Dosti dela imam doma pred seboj.“

Hotela sta se obrniti. A navsezadnje sta sedla vsak na en kamen in strmela zatopljena v svoje misli preko vodne gladine.

Nato je začel Per in Povedal Mortenu kot prijatelju, da se je odločil odpotovati.

„Ti? Pa saj boš dobil posestvo.“

„Prav! Ampak kdaj? Ko bo imel oče sto let, se bo znova oženil. Mi, kar nas je sinov, se staramo in bomo lepega dne umrli, ali oče — nikoli. Poglej, v Ame-

riki pa dobiš šest maalov zemlje zastonj. Tam ni nobenega razločka med stanovi, nobenih davkov, nobene vojaščine. Tam lahko misliš, kar hočeš. Tam ni nobene državne cerkve. Ali tukaj? Saj sam veš, kako je, če nisi imeniten in bogat!“

Morten mu je ugovarjal: „Vendar, kaj pa vse tisto, kar si se namenil, da boš napravil v domačem okraju? Saj si venomer govoril o tem.“

„Ojoj! Napravil! Pri nas vendar vladata bogatin in uradnik. Splošna volilna pravica, pravična razdelitev bogastva — o seveda. Včasih sem mislil, da bom nekoč dosegel nekaj velikega. Ampak kdaj? Kako daleč sem prišel? Glej, v Ameriki pa je vse to že zdavnaj v navadi. Pojdi še ti, Morten!“

In oziral se je proti barvastim skladom oblakov na zahodu. Bilo je jasno: zanj je bila Amerika dežela, kjer so ga pričakovale utelešene vse njegove sanje. Zato je hotel tja.

„Pojdi še ti, Morten!“

A Morten je zmajal z glavo. Pravkar si je napravil nov načrt. Namenil se je tu v domačem okraju odpreti mizarsko delavnico, si najeti pomočnikov in začeti z izdelovanjem umetnega pohištva v starem norveškem slogu. Delavnica se lahko počasi razvije v veliko podjetje in prihajala bodo naročila od vseh strani. Hotel si je zaslužiti denarja in denar je mo-

ral imeti: Potreboval ga je, da spravi Kvidal pokonci.

„Še krajcarja ne boš dobil, Morten. Nikamor ne boš prišel. V vsem okraju ne boš našel ne enega, ki bi ti pomagal.“

„Banko.“

„Brez garancije! Ha, ha, ha! To misel si le izbij iz glave! Pojdi rajši z nami v Ameriko. Tam lahko zaslužiš v enem tednu več kakor tukaj vse življenje.“

Ali sredi pogovora Per naenkrat napeto zastrmi preko jezera. „Ali vidiš tam oni-le čoln?“ pravi. Vstane in gre. Vedno hitreje in hitreje. Nič se ni poslovil, začaral ga je bil čoln z dekletoma, ki se je vračal preko jezera. Kaj je nameraval? V čoln ni mogel. Klicati ju, bi bilo zaman. Samo približati se je hotel čolnu, kolikor je mogel. Odpreti rano, da bi krvavela naznotraj, krvavela neprestano.

Kres na griču je ugasnil, mлади ljudje so se vrnili na svoje domove. Oblaki na vzhodu že žarijo od jutranje zarje.

Morten se je počasi vračal. Kar se vrže v resje in zastrmi v nebo. V Ameriko? Da bi zaslužil tam v enem tednu več, kakor tukaj vse življenje? Da bi zapustil mater in Kvidal? Sicer čez nekaj let bi se lahko spet vrnil. Kaj bo rekla Helena? Ali bo obljubila, da me počaka? Ali bo držala obljubo?

Da bi odšel? Ne, ne in še enkrat ne!

(Bo še)

Evtanazija

ali umor iz usmiljenja

V Nemčiji so pristaši razporoke začeli sedaj z akcijo, da se uzakoni pravica do evtanazije ali umora iz usmiljenja neozdravljivih bolnikov, ki bi to sami zahtevali. Proti tej akciji so nastopili nemški škofje v skupnem pastirskem pismu, v katerem pravijo med drugim: „Za kristjana in za vse, ki so resnični humanisti, ne obstaja pravica razpolagati s človeškim življenjem. Človeško življenje je nedotakljivo.“ Dalje pravi pastirsko pismo: „Smrt je zadnja dolžnost, ki jo mora izpolniti človek. Od te dolžnosti ga ne more nihče odvezati, pač pa je treba bolniku pomagati, da to dolžnost izpolni. To se pravi, da se smejo dati bolniku zdravila, ki zmanjšajo bolečine. Toda še bolj važno pa je, da se ustvari prisrčen odnos do bolnika, medsebojno zaupanje in zanimanje in da se mu nudi duhovna tolažba v težavah, ki se med boleznijo in pred smrtjo porajajo. Ti problemi so bistveno verski, in zato je treba nuditi bolniku versko tolažbo, ki budi upanje in daje smisel trpljenju.“

Evtanazija pa ni nobena pomoč za bolnika, je navaden umor. Tistim, ki pravijo, da ima človek pravico, da odloča o svojem življenju, moramo reči — pravijo škofje —, da nima človek pravice, da razpolaga s svojim življenjem. Ima pravico, da se mu olajšajo bolečine, ni pa gospodar življenja in smrti.

R. Sm.

USMILJENKE

Tisti čas so bile po vseh pariških bolnišnicah plemenite, vse žrtvujoče sestre sv. Vincencija Pavelskega v svojih širokih belih plahutnicah. Še je viselo razpelo na steni vsake bolniške izbe, pater je še zmeraj vsako jutro maševal pred oltarčkom v dvorani St. Claire. Mati prednica — „ma mère“, kakor so jo vsi imenovali, je še zmeraj vsak večer hodila okrog od postelje do postelje, kadar je bilo odzvonilo zdravamarijo.

Laizacija bolnišnic še ni bila pereče dnevno vprašanje, hripavi krik: „Proč z duhovniki! Proč s križem! Ven s sestrami!“ še ni bil zavzdignjen. Jojme! kmalu potem sem jih videl odhajati, in žalosten je bil pogled.

Ni dvoma, da so imele te nune svoje napake. Ni dvoma, da jim je bilo prebiranje njihovih molkov bolj domače kakor raba ščetke za nohte, da so bile bolj navajene pomakati prste v blagoslovljeno vodo kakor v raztopino karbolove kisline; ta je bila tiste čase vsemogočno zdravilo v naših ranocelniških dvoranah, ki pa ga je kmalu spodrinilo neko drugo. Toda njih misli so bile tako čiste, njih srca tako nedolžna, posvečale so vse svoje življenje delu in niso terjale za to nič drugega, kakor da so smele moliti za tiste, ki so jih imele v skrbi. Niti nji-

hovi najhujši sovražniki si niso nikoli upali podcenjevati njihove vse žrtvujoče vdanosti in vse prenašajočega potrpljenja.

Ljudje so pravili, da sestre opravljajo svoje delo z žalostnimi, čemernimi obrazi, da se jim misli bolj sučejo okrog rešitve duš kakor teles in da imajo na ustnicah več besed odpovedi kakor upanja. Prav gotovo so se hudó motili. Narobe, te redovnice, mlade kakor stare, so bile brez izjeme vedre in srečne, skorajda vesele, polne otroških šal in smeha. Čudovito jih je bilo gledati, kako so znale prenašati svojo srečo na druge.

Bile so tudi strpne. Tisti, ki so vérovali, in tisti, ki niso vérovali, so jim bili vsi enaki. Zdelo se je celó, da so si še bolj prizadevale pomagati le-tem, saj so jih tolikanj pomilovale in niso kazale nobenega znamenja nejevolje, niti če so prekli njali ali bogokletstvovali. Proti meni so bile vse čudovito ljubeznive in prijazne. Dobro so vedele, da nisem njihove vere, da ne hodim k spovedi in se ne pokrižam, kadar grem mimo malega oltarja. Sprva me je mati prednica nekajkrat plašno skušala spreobrniti k veri, zaradi katere je bila žrtvovala svoje življenje za druge, vendar je te poskuse kmalu opustila in le še sočutno zmajevala s staro glavo.

novice iz Slovenije

Kler ljubljanske nadškofije

1. 1975

V letu 1975 je bilo posvečenih 17 škofijskih duhovnikov in 2 redovnika. Umrlo je doma 8 škofijskih duhovnikov in 3 redovni duhovniki, zunaj domovine pa 2 duhovnika.

31. decembra 1975 je bivalo in delovalo na ozemlju ljubljanske nadškofije 355 škofijskih duhovnikov, po drugih škofijah Jugoslavije 5, v tujini 16 (2 misijonarja, 6 med

---

Celó dobri stari pater je bil izgubil vsak up, da bom kdaj zveščan. Poznal je življenja vseh svetnikov; prav ta mi je prvi pripovedoval milo zgodbo o sv. Klari, ki je bila dala ime naši dvorani. On me je tudi prvi opozoril na čudovito pojavo sv. Frančiška Asiškega, prijatelja vseh ponižanih in zapuščenih bitij pod nebom in na zemlji, ki je kasneje postal tudi meni prijatelj za vse žive dni.

(San Michele)

zdomeci, 2 drugod, 6 na študiju). Po svetu so še 3 škofijski duhovniki med izseljenci še izpred 2. svetovne vojne (msgr. Grims, msgr. Albin Gnidovec in Julij Slapšak), zraven pa še 102 inkardinirana in 42 ekskardiniranih škofijskih duhovnikov, skupno 148. Tako ima škofija 461 inkardiniranih duhovnikov in 42 ekskardiniranih v tujini. Povprečna starost doma umrlih duhovnikov je skoraj 66 (najmlajši 46, najstarejši 88), v tujini pa skoraj 81 let.

Redovnih duhovnikov je v ljubljanski nadškofiji 153.

Bogoslovcev je v šol. letu 1977/76 74, gojencev malega semenišča pa je 33 (16 pri Sv. Petru v Ljubljani in 17 v Vipavi).

Župnij je od 1. jan. 1976 297; po zadnji vojni je bilo doslej ustanovljenih 20 novih župnij.

Duhovniški jubileji v letu 1976

Železno mašo (70 obletnico) bo imel Franc Govekar, še vedno aktiven župnik v Zapogah, star 93 let.

Biserno mašo bodo imeli Peter Flajnik, em. dekan in župnik v pokojni v Šentrupertu; Karel Šparhagl, župnik v pokojni pri Sv. Katarini — Topol; p. Jože Sečnik, DJ, Ljubljana—Dravlje; p. dr. Ivan Zore, univ. prof. v pokojni v Mariboru, in bivši podzemeljski župnik p. Remigij Jerreb, duhovnik križniškega reda, ki biva v Slovenski Bistrici.

Zlato mašo bosta imela msgr. dr. Vilko Fajdiga, prof. Teol. fakultete in stolni kanonik v Ljubljani, in msgr. Stanko Grims, dolgoletni iz-

seljenski duhovnik v Merlebachu v Franciji.

V stoto leto bo 12. marca stopil dr. Jože Demšar, najstarejši slov. duhovnik.

Novi župniji

Z dnem 1. jan. 1976 je bila ustanovljena nova župnija Ljubljana — Kašelj — Zalog, ki obsega: Zalog, Spodnji Kašelj, del Zgornjega in Podgrad. Že sedaj šteje blizu 5.000 prebivalcev. Podružnica sv. Andreja v Zgornjem Kašlju je župnijska cerkev.

Z istim dnem je bilo ustanovljena nova župnija s sedežem pri cerkvi sv. Jurija v Ljubljani — Stožice. Župnija je nastala tako, da se je dosedanja župnija Ljubljana — Ježice razpolovila. Kmalu bo štela že 10 tisoč prebivalcev.

Birma v l. 1976

V teku letošnjega leta bo birma v ljubljanski nadškofiji v dekanijah Cerknica, Kočevje, Višnja gora, Vrhnika, Domžale — Moravče, Zagorje ob Savi in Ljubljana — mesto. Lansko leto je bilo v ljubljanskih nadškofiji 7.495 birmancev.

Biseromašnik Franc Lončar umrl

28. dec. 1975 je umrl v Dragi pri Loškem potoku biseromašnik Franc Lončar, župnik v pokoju. Rojen je bil v Ljubljani l. 1887, v duhovnika posvečen l. 1911, bil kaplan v Mirni peči in šentjerneju, nato tajnik škofa Jegliča in od 1920 skoro 56 let župnik v Dragi. L. 1966 je zaradi

starosti in slepote prosil za upokojitv. Bil je izredno skromen in med farani zelo cenjen.

Prebivalstvo slov. škofij 1975

Koper	232.363
Ljubljana	757.641
Maribor	805.079
Skupaj	1.793.083

Prebivalstvo dekanij

Ljublj. nadškofije v l. 1975

Dekanija	1975
Ljubljana — mesto	236.647
Ljubljana — okolica	33.665
Radovljica	58.023
Kranj	75.431
Škofja Loka	33.931
Kamnik	25.144
Domžale — Moravče	31.686
Litija	16.740
Zagorje ob Savi	21.727
Vrhnika	25.021
Cerknica	15.667
Ribnica	19.979
Kočevje	16.870
Grosuplje	19.585
Žužemberk	9.275
Trebnje	23.077
Leskovec	31.421
Novo mesto	39.236
Črnomelj	24.466

75 let tržaške Marijine družbe

Slovenska Marijina družba „Matere milostljive“, ki ima svoje središče v Marijinem domu v ulici Risorta v Trstu, je dočakala 75-letni jubilej. Pred božičem je izšla v Trstu spominska knjiga ob 75-letnici, ki na

kratko opisuje družbino delovanje od njenega začetka do danes. Njeni shodi, prireditve, romanja in druge cerkvene slovesnosti so bile nenehna opora slovenski žcni in dekletu sredi številnih nevarnosti in težav tržaškega mesta. Sedanji voditelj družbe je dr. Jože Prešeren.

Slovenske maše v Trstu

Slovenci imajo v Trstu po eno ali dve maši le v naslednjih župnijah: Barkovlje, Rojan, sv. Ivan, sv. Jakob, Novi sv. Anton, pri salezijancih, pri žalostni Materi božji, pri Mariji Magdaleni, pri sv. Vincenciju v škednju in v Podlonerju, ki spada pod župnijo sv. Ivana.

1000-letnica solkanške župnije

Lansko leto je bilo za solkansko župnijo, ki jo vodi prelat Andrej Simičič, jubilejno leto. V spomin na 1000-letnico se je župnija prenovila v misijonu, zadnjo nedeljo v letu pa so sklenili z znanjo proslavo. Pod vodstvom prof. Avgusta Ipavca so nastopili združeni cerkveni zbori solkanške dekanije, 20-članski orkester, otroški zbor in recitatorji. V solkansko župnijo spadata tudi Nova Gorica in Marijino božjepotno svetišče na Sveti Gori pri Gorici.

Novi diakoni

11. januarja je v ljubljanski stolnici nadškof Jožef Pogačnik ob veliki udeležbi vernikov posvetil 24 diakonov, ki bodo čez nekaj mesecev prešli mašniško posvečenje. 17 bodočih

novomašnikov je iz ljublj. nadškofije in 7 iz redovnih skupnosti.

Istega dne je koprski škof Janez Jenko posvetil 6 primorskih diakonov.

Mariborski škof Maksimiljan Držčnik je posvetil 7 diakonov mariborske škofije v nedeljo 18. februarja, 8 salezijanskih bogoslovcev pa je prejelo diakonat 1. februarja v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku.

Duhovnik Ivan Jerič — umrl

Pred božičem je umrl v starosti 84 let častni kanonik, bivši dekan lendavske dekanije in nekdanji generalni vikar za Prekmurje Ivan Jerič. Pogreba, ki ga je vodil škof Grmič, se je udeležilo 67 duhovnikov in množica vernikov. Naj počiva v miru!

Duhovnik Viktor Schweiger umrl

16. januarja je nenadno umrl za srčno kapjo v pisarni ljubljanskega škofijskega ordinariata Viktor Schweiger, župnik v Trbojah. Pokojnik je bil rojen 1913 v Črnomlju, postal duhovnik 1938, bil kaplan v Poljanah nad škofjo Loko, v Križah pri Trziču, bil od Nemcev izseljen in od komunistov l. 1947 16 mesecev zaprt, l. 1950 postal župnik v Rovtah, kjer je ostal skoraj četrto stoletja in je vsestransko in vneto deloval in tudi veliko gradil, nato zavoljo oslabeledosti zaprosil za manjšo župnijo Trboje pri Kranju. Pokopan je bil v Rovtah ob udeležbi 50 duhovnikov in izjemne množice vernikov. N. p. v miru!

med nami v Argentini

Misijonska tombola

Na prvo nedeljo v letu, 4. januarja, je bila v prostorih Baragovega misijonišča v Slovenski vasi v Velikem Buenos Airesu jubilejna 25. misijonska veletombola.

Kljub silno soparnemu dnevu in kratkotrajnemu dežju se je odzvalo veliko rojakov vabilom Slovenske misijonske zveze, ki jo vodi lazarist g. Ladislav Lenček, in se udeležilo prireditve. Ob 4 popoldne so v cerkvi Marije Kraljice sveta somaševali misijonarji Franci Buh, Rado Sušnik in Peter Opeka za dobrotnike in sodelavce dosedanjih tombol za slovenske misijonarje.

Po maši se je začela kmalu po napovedani uri tombola, ki je trajala skoraj do 9 zvečer. Udeležencev je bilo po presoji organizatorjev okrog 1500 in izkupiček je bil skoraj 23 milijonov starih pesov, kar znaša zavoljo razvrednotenja argentinskega denarja 1637 dolarjev.

Misijonar R. Sušnik je odšel na Madagaskar 6. januarja, misijonar P. Opeka 26. januarja, misijonar F.

Buh pa je pred zopetnim odhodom na Madagaskar šel še obiskat misijonske prijatelje in dobrotnike v Združene države Amerike in v Kanado ter svojce v Slovenijo. Kot laični misijonarji so odšli za 3 leta na Madagaskar tudi trije abiturienti in gojenci Baragovega misijonišča v Slovenski vasi: Janko Glinšek, Tone Jemec in Fredi Žitnik. Našim misijonarjem želi naša revija obilo božjega blagoslova pri njihovem delu za grajenje božjega kraljestva.

Družabna prireditev naše revije

V nedeljo 1. februarja je bila na Pristavi v Castelarju vsakoletna prireditev naše revije, ki je kljub neugodnem poletnem času, ko vlada v Buenos Airesu huda vročina in je precej rojakov na počitniških krajih, lepo uspela.

Prireditve se je začela ob pol dvanajstih z mašo za dobrotnike „Duhovnega življenja“, med katero je msgr. Orehar, izdajatelj in odgovorni urednik revije, poudarjal potrebnost in vaznost našega tiska, ki

upošteva naš posebni položaj in odgovarja na naše svojske potrebe, nas povezuje, obvešča in usmerja. Zato naj čutijo izdajatelji, uredniki in pisci odgovornost, da po našem tisku širijo zdrave ideje in opozarjajo na nevarnosti, ki ogrožajo našo skupnost in našega človeka, vsi člani naše skupnosti pa naj čutijo odgovornost, da naš tisk vzdržujejo tudi za ceno žrtve v današnjem gospodarsko nestalnem času v deželi.

Po solidno pripravljenem kosilu na senčnatem pristavskem vrtu se je razvijal popoldanski program: srečolov z nad 500 lepimi dobitki; pri njih pod vodstvom prof. Tineta Vivozori za otroke in mladino, ki so da izvedii telesnovzgojni vaditelji Jožica Kopač, Kristina Jereb, Pavel Fajdiga, Mari Kurnik, Mirta Rant, Maruška Batagelj, Lučka Pavšer, Marija in Jože Novak, Igor Grohar, Mirjam Jereb in Mirjam Klemenc; nagradno žrebanje tistih, ki so do tedaj poravnali naročnino (izžrebani: Jernej Kalan, Anica Kosanc, prof. Drago Šijanec, prof. Nadislava Laharnar, Jože Horn, Jerica Gnjezda, Ivan Zupanc, Marjan Jeriha, Tinca Lavrič, Ciril Pajntar, Marjan Bečan in Stanko Buda); žrebanje med vstopnicami udeležencev prireditve (izžrebane številke: 4131, 0981, 0888, 2793, 4068 in 0879) in žrebanje med dopisniki Božjih stezic v l. 1975 (izžrebani: Maruška Štirn, Andrej Markež, Marika Uršič, Janez Mikelj, Lojzek Lavrič, Marija Hrovat, Lučka Petkovšek, Kristina Grbec, Veronika Petkovšek in Klavdija Bavec).

Pater dr. M. Turnšek — umrl

26. januarja je umrl v celovški bolnišnici pater Metod Turnšek.

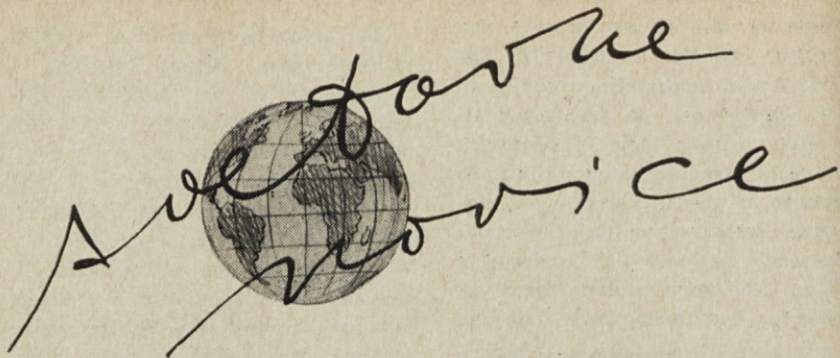
Rajni se je rodil l. 1909 v Budini pri Ptujju, vstopil že kot srednješolec v cistercijanski red v Stični, bil posvečen v duhovnika l. 1934 in doktoriral l. 1942 na ljubljanski bogoslovni fakulteti.

Vse življenje je veliko pisal: liturgično, narodopisno in slovstveno. Ustanovil in urejal je Božje vrelce in Kraljestvo božje, prevedel in izdal Rimski misal l. 1944, izdal razpravo Krst v prvi Cerkvi in knjigo Leto božjih skrivnosti, izdal prevod Velikega tedna, oskrbel izdajo dr. Lukmanovih Cerkvenih himen, za otroke napisal molitvenik V božji hram in opisal slovenske verske običaje v cerkvenem letu v 4 knjigah z naslovom Pod vernim krovom.

Negovo slovstveno delo predstavlja: igra Potujoči križ, drama Država med gorami, drama Kralj Samo in naš prvi vek, idile in zgodbe Z rodne zemlje, roman In hrumela je Drava, povest Marijine gore, višarska povest Božja planina, povesti Med brati, Na Višarjah zvoni, drama o sv. Cirilu in Metodu Zvezdi našega neba, drama Krst karantanskih knezov in več drugih.

V člankih je obravnaval verska, slovstvena, zgodovinska, narodopisna in ekumenska vprašanja.

Maja 1945, ko so komunisti zasedli Slovenijo, je zapustil domovino in živel zunaj Slovenije do smrti. Kot duhovnik, profesor in pisatelj je deloval najprej na Tržaškem, od l. 1956 pa do konca pa na Koro-

Razporoke med luteranskimi pastorji

Dr. Cavallin, profesor na protestantskem bogoslovju v Upsali, je v glasilu Lige za edinstvo med kristjani zapisal, da je med poročenimi luteranskimi pastorji na Švedskem skoro isti odstotek razporok kot med laiki. Znano je, da je ta odstotek na Švedskem eden najvišjih v Evropi. Nato nadaljuje profesor Cavallin in pravi, da so nekateri v katoliški cerkvi, ki zaradi pomanjkanja duhovniških poklicev predlagajo, da se duhovnikom dovoli, da se poročijo. Posledice bi bile iste, kot so sedaj pri protestantskih pastorjih: številne razporoke, kar bi bil skrajno slab vzgled za zakonce laike.

škem, kjer je upravljal župnijo Rebrco.

Po smrti in poslovilnih slovesnostih so ga prepeljali v Slovenijo in ga pokopali v redovni hiši v Stični. Naj počiva v miru!

Predsednik Ford razpravlja s škofi

Predsednik ZDA Gerald Ford je razpravljajal s petimi škofi o naslednjih problemih: o svetovni prehrabeni krizi, o vietnamskih beguncih, o tujcih, ki so po nezakoniti poti prišli v Ameriko, o splavu in privatnih šolah. Med temi škofi sta bila tudi kardinal in nadškof v New Yorku Terence J. Cooke in predsednik episkopalne konference v Severni Ameriki.

Velika noč v Jordaniji

Želja katoličanov in pravoslavnikov kristjanov v Jordaniji je bila, da bi se velika noč praznovala na isti datum. Prošnja je bila poslana papežu Pavlu VI. v Rim, ki je dal katoličanom v Jordaniji dovoljenje, da smejo velikonočni praznik obhajati na isti dan kot pravoslavna cerkev. Katoličani pa pričakujejo, da bo pravoslavna cerkev določila božični praznik

na 25. december, kakor ga obhaja katoliška cerkev.

„Kristus ponovno križan“

Sinod grške pravoslavne cerkve je prosil grško vlado, da prepove v televiziji predvajanje filma, ki je bil narejen po znanem romanu „Kristus znova križan“, ki ga je napisal Nicos Kazantzaki. Mnenje sinoda je, da predvajanje tega filma ruši verske ideale pravoslavnega grškega ljudstva. Imenovani sinod je že preje obsodil drugo delo Kazantzakija in ga je hotel celo izobčiti iz pravoslavne Cerkve, do česar pa ni prišlo.

Naj omenimo še to, da je sinod ostro nastopil zoper idejo, da se v Grčiji vpelje civilni zakon, češ da to nasprotuje krščanskim tradicijam v tej deželi.

Socialisti predlagajo uporabo latinščine

V raznih meddržavnih evropskih odborih so težave zaradi jezika, v katerem naj se vrše razprave in pišejo dokumenti. Sedaj sta dva nizozemska socialistična poslanca predlagala, da naj se za dokumente uvede latinščina, pozneje naj se uvede tudi za razpravljanje. Proti temu so nastopili Angleži, češ da je sedaj angleščina vodilni jezik na svetu.

„Macías je edini Bog“

V Afriški Gvineji obstaja že nekaj časa preganjanje katoličanov in

protestantov, čeprav tvorijo 90% prebivalstva. Je to ena najbolj neurejenih držav v Afriki. V tej državi še ni bilo nobenih volitev, ne obstaja ustava, ni zakonov. Vlada vsemočno državni poglavar Macías s pomočjo sebi vdane vojske. Obstaja samo ena politična stranka delavcev ekvatorialne Gvineje, ki zahteva, da se zaplenijo vse cerkve in spremenijo v skladišče za kavo in kakao. Državni poglavar trdi o sebi, da ima preroška videnja in je dal razglas mladini: „Macías je edini Bog.“

180.000 protestantov je zapustilo svojo cerkev

Glede na časopisne vesti, da je en milijon protestantov zapustilo svojo cerkev, je vodstvo evangeljske cerkve v Zahodni Nemčiji podalo javno izjavo, da je v letu 1973 zapustilo cerkev 180.000 protestantov, kar spričo 24 milijonov vernikov ni vznemirljiva številka.

Predsednik Ford se je vpisal v masonsko ložo

Iz Washingtona poročajo, da se je predsednik Združenih držav Gerald Ford vpisal v masonsko ložo. Trinajst predsednikov pred njim je tudi bilo v masonski loži in vsi ti imajo svoje plošče v „George Washington Masonic National Memorial“ Znani newyorški dnevnik „Time“ piše, da pa Ford ni šele sedaj postal mason, ampak da se je vpisal v ložo že v svojem 32 letu.

KJE JE KAJ

UVODNIK	Naša pot k Bogu (A. O.)	129
POSTNI ČAS	Križev pot prosečih (Vladimir Kos)	130
	Razmišljanje o postu (Franc S. Finžgar) ..	139
	Hudi dnevi (Boris Pasternak)	142
	Pot drži samo naprej (Vinko Beličič)	143
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	O krščanski nedelji (nadškof dr. J. Pogačnik)	132
	Rim v znamenju svetega leta (R. Smersu)	145
SODOBNA VPRAŠANJA	Slovenci — zdomci v Nemčiji (dr. J. Zdešar)	151
	Revolucionarno vojskovanje (gen. López Aufranc)	156
	Kaj pravite? (dr. Al. Kukovica)	161
ZA MLADINO	Predlogi za delo v mladinskih organizaci- jah (razni)	165
	Vstopnica za v gledališče (Goldmann- Mizerit)	169
	V nove zarje (Stana Vinšek)	170
V DRUŽINI	Dolžnost staršev do otrok (dr. Al. Kukovica)	171
LEPOSLOVJE	Daritev (S. Gregorčič)	150
	Izseljenci (Johan Bojer)	174
	Usmiljenke (Axel Munthe)	184
NOVICE	Novice iz Slovenije	185
	Med nami v Argentini	188
	Svetovne novice	190

Leto XLIII

Št. 3

Marec 1976

Marzo Nº 3

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga
izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar);
urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio
Orehar — Ramón L. Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la propiedad Intelectual
No. 1.313.507

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425,
1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass
Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304
St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103,
USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview
Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.
TRST: Marijina družba, Via Risorta 3,
Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzu-
tta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mo-
horjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmej-
nih državah je 1.200 pesov; v ZDA in
Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilin-
gov; v Italiji 3.5000 lir; drugje proti-
vrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158,
1407 Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja
„Duhovnega življenja“ in „Božjih ste-
zic“: Stane Snoj.

Kristus nas je s svojo smrtjo odrešil, a nam osebno nič ne koristi, če milosti odrešenja ne sprejmemo.

Neizčrpna reka Jezusove milosti teče vsak trenutek mimo nas, zajeti iz te reke moramo sami. Če ne zajamemo, gre milost mimo nas brez koristi in brez sadu.

Tako je tudi s posvečenjem Marijinemu brezmadežnemu srcu. Sveti oče Pij XII. je vse ljudi posvetil, a da bo posvetitev učinkovita in koristna, se mora vsak z vsem srcem posvetiti in iz proste volje pridružiti tej posvetitvi s tem, da sam v svojem imenu ponovi posvetitev in se tako tudi sam osebno posveti brezmadežnemu srcu Marijinemu in stopi z Marijo v novo sveto zvezo.

Škof Gregorij Rožman

